

Cvetijo in sodelovanje krepijo

Simbolika razcveta japonskih češenj, ki uspevajo ob Expanu, je močna. Prinaša tudi priložnost za spoznavanje japonske kulture, njihovih inovacij in ne nazadnje gospodarskih povezav. Naj torej cvetijo in še naprej sodelovanje krepijo.

Foto: Aleš Cipot

Protipoplavni center v Murski Soboti. Kdaj in kje?

Pomemben prispevek k izboljšanju zdravja v Pomurju

Teniški spektakel upravičil sloves

KOLESARSKA STEZA V NORŠINSKI ULICI je asfaltirana, kmalu bodo urejene tudi bankine in zelenice ter zarisane talne označbe. Ureditev steze je del projekta celovite obnove te ulice. V okviru prve faze projekta sta bili izvedeni rekonstrukcija ceste od ekonomske šole do križišča za Noršince in Rakičan ter novogradnja enostranske dvosmerne kolesarske steze v dolžini okrog 988 metrov. Prometna infrastruktura na tem odseku je bila v zelo slabem stanju in za najšibkejše udeležence v prometu ni bila dovolj varna. Z investicijo želi Mestna občina Murska Sobota prispevati k razvoju trajnostne mobilnosti, zagotoviti osnovne infrastrukturne pogoje za boljšo povezanost urbanega območja z zaledjem, povečati prometno varnost za najšibkejše udeležence v prometu ter izboljšati kakovost življenjskega prostora in posledično vplivati na izboljšanje kakovosti zraka.. | Ksenija Glažar

TJAŠA ŽALIG IN ANDREJA GORČAN iz Murske Sobotne v tekaških preizkušnjah dosegata zelo dobre rezultate. Sta namreč trikratni zmagovalki Teka trojk v Ljubljani na dvanajstkilometrski razdalji (2019, 2022, 2023), lani sta osvojili tretje mesto. Prav tako sta trikratni zmagovalki teka Love run v Mariboru. Andreja Gorčan je zmagovalka 40. Maratona treh src in državna prvakinja na 42-kilometrski razdalji. Na mednarodnem 46. silvestrskem teku je zasedla odlično četrto mesto, tretja je bila na teku Zagreb Winter Classic (10 km). Tjaša Žalig je postala zmagovalka 41. Maratona treh src v teku na pet kilometrov in podprvakinja na 42. Maratonu treh src na tej razdalji. Prav tako je večkratna veteranska državna in balkanska prvakinja v tekih na 800 in 1500 metrov ter nosilka dvoranskih državnih veteranskih rekordov v konkurenci 35+ in 40+. | Uredništvo, foto: osebni arhiv

VAŠKO DVORANO V BAKOVCIH so napolnili s toplino, hvaležnostjo in veseljem. Tamkajšnja župnija je v sodelovanju z osnovno šolo, vrtcem Krtek in krajevno skupnostjo namreč pripravila posebno prireditev, ki so jo poimenovali Korak k tebi. Dogodek je bil posvečen staršem, starim staršem in vsem domačinom, ki s skrbjo in ljubeznijo oblikujejo življenja mlajših generacij. Prireditev je bila ganljiv poklon starejšim, saj so se jim otroci zahvalili s pesmimi, deklamacijami, dramatizacijami in plesnimi nastopi. Z iskrenimi in toplimi besedami sta obiskovalce pozdravila in nagovorila ravnateljica Jožica Lukač in župnik Franc Zorec. | Melita Marič

GIMNAZIJA MURSKA SOBOTA je na prvi pomladni dan v Gledališču Park priredila že tretji dobrodelni koncert Pomladni dan, ki je v tem času postal plemenita tradicija šole. Na večeru glasbe so nastopili sedanji in nekdanji dijaki, kot gostja in presenečenje pa je zapela nekdanja dijakinja Irena Kogoj - Regina, ki je s svojo glasbo zaslovela v vseslovenskem in evropskem prostoru. Koncert je imel tudi dobrodelno noto, saj so na njem zbirali sredstva za šolski sklad. | Ksenija Glažar

NA PRVI POMLADANSKI DAN so v Društvu upokojencev Murska Sobota za članice in člane pripravili tradicionalno prireditev Praznik pomladi. Na dobro obiskani prireditvi v društvenih prostorih v medgeneracijskem središču Mensana so se z deli predstavili literati in literatke iz literarne sekcije, likovnice in likovniki iz likovne sekcije so pripravili razstavo, zapela je skupina Cvetje v jeseni. Najprijetnejši je bil obisk učenk in učencev Osnovne šole II Murska Sobota, ki so zapeli in pripravili recitale o ženah in mamah. | Geza Grabar

TEKMOVANJE V KVIZU GASILSKE MLADINE je v organizaciji občinske gasilske zveze oziroma njene komisije za delo z gasilsko mladino ter PGD Nemčavci v začetku marca potekalo v telovadnici Gimnazije Murska Sobota. Šest društev – Bakovci, Černelavci, Krog, Murska Sobota, Nemčavci in Rakičan – je v dveh starostnih kategorijah (pionirji in pripravniki) prijavilo 29 ekip. Mladi so tekmovali v praktičnih gasilskih spretnostih (vezanje vozlov, poligon) in v poznavanju teorije. Najboljši v konkurenci pionirjev, kjer je tekmovalo kar 17 ekip, so bili tekmovalci iz društev Nemčavci 2, Krog 1 in Nemčavci 1. V mladinski konkurenci je bilo 12 ekip, vrstni red najboljših pa je bil Murska Sobota 1, Bakovci 5 in Nemčavci 1. Dve najboljši ekipi iz vsake kategorije sta se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je bilo v Beltincih. »Vsem želimo obilo znanja in tekmovalne sreče. Prepričani smo, da bodo našo gasilsko zvezo uspešno zastopali,« je povedala predsednica komisije za delo z gasilsko mladino Monika Lončar, predstavnica mladine PGD Nemčavci Katjuša Krupenko pa je dodala, da so z več kot sto sodelujočimi mladimi in številnimi mentorji pokazali, da ima gasilstvo v družbi zagotovljeno prihodnost. »Pohvale vsem, ki čas in trud vlagajo v znanje, ki jim bo v prihodnosti gotovo koristilo,« je še dodala Lončar. | Geza Grabar

Festival Soboški dnevi

ELVIS JACKSON SONČNA UPRAVA

20. - 27. junij 2025 ROMANO GLAUSO DAND

RANR DJOMLA KS KOKOSY MASAYAH

PRLJAVO KAZALIŠTE ŠANK ROCK

INDIRA "FORZA" OPERNA NOČ

1. julij 2025

Premišljene investicije in sodelovanje za trajnostno prihodnost

KSENİJA GLAŽAR
FOTO: PLANET GV

V Murski Soboti je potekala konferenca Zlati kamen 2025, osrednje strokovno srečanje na področju lokalne samouprave.

Marca smo kot ponosni zmagovalci izbora Zlati kamen 2024 v Dvorani Duše Škof v gradu gostili konferenco, ki občine in gospodarstvo povezuje pri iskanju najboljših razvojnih rešitev. Letošnja osrednja tema je bila energetska prihodnost občin s poudarkom na prehodu na obnovljive vire energije, optimizaciji energetskih virov, povečanju energetske učinkovitosti in samooskrbe, razvoju pametnih mest, ozaveščanju prebivalstva in spodbujanju k varčni rabi energije ter drugih ukrepih za nižjo porabo. Minister za javno upravo Franc Props je v videonagovoru izpostavil ključne izzive in cilje nacionalne energetske strategije do leta 2040. Med drugim je poudaril, da sta energetska samozadostnost in prehod na obnovljive vire energije ključna za trajnostno prihodnost. Slovenija si prizadeva za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 odstotkov do leta 2033, kar zahteva premišljene investicije in aktivno sodelovanje občin. Župan Murske Sobotice Damjan Anželj je poudaril pomen povezovanja občin, ki je ključ do razvoja, in to, kot pravi, v Pomurju že uspešno dokazujemo.

O inovativnih razvojnih pristopih

Na okroglih mizah so župa-

Minister Props: Energetska samozadostnost in prehod na obnovljive vire energije sta ključna za trajnostno prihodnost. Slovenija si prizadeva za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 odstotkov do leta 2033, kar zahteva premišljene investicije in aktivno sodelovanje občin.

Udeleženci konference Zlati kamen so spoznali najboljše občinske prakse in konkretne rešitve za trajnostno energetske upravljanje.

Župan Damjan Anželj je poudaril pomen povezovanja občin, ki je ključ do razvoja, in to, kot pravi, v Pomurju že uspešno dokazujemo.

ni, predstavniki gospodarstva in strokovnjaki izpostavili inovativne razvojne pristope ter razpravljali o digitalizaciji in novih tehnologijah ter načinih, kako te izboljšujejo storitve za prebivalce in optimizirajo mestne procese. Spoznali so uspešne primere implementacije pametnih rešitev, kot so digitalne platforme za občane, inteligentni prometni sistemi in upravljanje javne infrastrukture. Tema pogovorov so bili tudi ključni viri financiranja, ki omogočajo razvoj občinske infrastrukture, trajnostnih projektov in storitev za skupnost. Izmenjali so si mnenja o pristopih k uresničevanju trajnostnih ciljev in praksah, ki se jih poslužujejo za spodbujanje trajnostnega razvoja Darko Đurić, izjemen športnik in motivator, je s svojo osebnostno zgodbo razkril, kako kljubovati oviram, premagovati

izzive in zasledovati cilje ne glede na zunanje okoliščine.

Ogled mestnega središča

Vrhunec dogodka je bila razglasitev letošnje zmagovalke izbora Zlati kamen 2025. Priznanje za izjemen razvojni preboj je letos prejela Občina Kranj. Nacionalni inštitut za javno zdravje je podelil priznanje Občina zdravja, ki izpostavlja občino z najboljšimi praksami na področju javnega zdravja in kakovosti življenja. Letos si ga je prislužila Občina Ravne na Koroškem. Udeleženci konference so popoldne spoznali še znamenitosti Murske Sobotice. Ogledali so si rezultate celovite prenove mestnega središča in spoznali inovativne razvojne pristope k trajnostnemu napredku občine ter njihove vplive na izboljšanje kakovosti življenja občanov in pogojev za poslovanje.

Na mladih svet stoji

Pred kratkim sem zasledil prispevek o mladih, ki so v neki slovenski občini pripravili javni shod in občino glasno opozorili, da nimajo ustreznega prostora za izvajanje aktivnosti in druženje. Dotaknil se me je zlasti napis na transparentu: »Kmalu ne bomo več mladi!«

V začetku meseca sem se v Mladinskem kulturnem in informativnem klubu (Mikk) srečal z mladimi iz naših srednjih šol in nekaterih mladinskih društev. Zastavljali so mi različna vprašanja, pogovarjali smo se o tem, kako dojemajo življenje v občini in kakšne možnosti imajo, spregovorili pa so še o svoji prihodnosti, ki je povezana tudi z dostopnimi stanovanji in nasploh s kakovostjo življenja v občini. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da se za mlade v naši občini trudimo po najboljših močeh. Sicer so izpostavili, da v občini nimamo večjega disko kluba, kot smo jih imeli v času moje mladosti, vendar je tovrstna dejavnost predmet podjetniške iniciative. Imamo pa lepe prostore mladinskega kluba v gradu, z zelo raznoliko vsebino, ki jo pripravljajo sodelavci javnega zavoda. Za glasbene delavnice je na razpolago mestno zaklonišče. Vsebine za mlade ustvarjajo in izvajajo tudi drugi občinski javni zavodi Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, Razvojni center Murska Sobota in Ljudska univerza Murska Sobota. Prav tako v lokalni skupnosti delujejo društva in zavodi, ki dopolnjujejo aktivnosti na področju mladih. Med njimi je Društvo kreativne mladine, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju in brezplačno uporablja občinske prostore v nekdanji semenarni.

Mestna občina v vsakoletnem proračunu zagotavlja sredstva za delovanje pomurske Zveze za tehnično kulturo Slovenije in Zveze za tehnično kulturo Murska Sobota, da bi mlade uvedli v svet znanosti.

Naša občina nosi naziv Mladim prijazna občina, ki ga je prejela v Evropskem letu mladih 2022. V ta namen smo pripravili akcijski načrt s številnimi aktivnostmi in dogodki za mlade in za spodbujanje soudeležbe. Da ta načrt ni ostal le mrtva črka na papirju, dokazujejo konkretne dejavnosti:

- prenova štipendijske politike: s študijskim letom 2024/2025 poleg dodelitve štipendij uspešnim študentom sofinanciramo še kadrovske štipendije;
- več športnih površin na prostem: izgradnja pumtrack poligona in obnova košarkarskega igrišča v sodelovanju s Fundacijo Gorana Dragića;
- stanovanjska politika: prenova nekdanje šole v 12 neprofitnih stanovanj za mlade, eno je prilagojeno za invalide;
- izboljšanje kakovosti izobraževanja in praktičnega usposabljanja: nabava učnega tehnično dovršenega audija SQ8 SUV v sodelovanju s pobratenim mestom Ingolstadt;
- sofinanciranje izmenjav mladih s pobratenimi mesti (Gimnazija Murska Sobota, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota, Glasbena šola Murska Sobota);
- podpora izvedbi prireditev za mlade (Ulična četvorka, dogodki Kluba prekmurskih študentov).

Še naprej si bomo prizadevali, da bodo mladi v naši občini slišani ter da bodo imeli možnost izraziti in uveljaviti svoje želje in potrebe. Za njih in skupaj z njimi smo pristopili tudi k pripravi strategije za mlade v naši občini. Saj mladi niso le naša prihodnost, temveč so zlasti naša sedanjost!

Vaš župan,
Damjan Anželj

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (18. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 18. redni seji mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota dne 6. marca 2025

TAMARA GRADINSKI:

Povedala je, da je na nedavni 2. redni seji sveta zavoda Mikk obljubila, da bo izpostavila pobudo oz. predlog, in sicer da bi Kmico, stavbo, ki jo po nekaterih informacijah občina namerava porušiti, vendarle oživel tako, da bi jo dali v upravljanje Mikku. Mikk ima zelo veliko predlogov, stavba pa bi lahko postala njihova dislocirana enota za izvedbo produkcij in drugega mladinskega dela. Predlagala je sestanek župana in predstavnikov zavoda, na katerem bi prediskutirali, ali je predlog še mogoče izvesti.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Objekt Kmica je predviden za rušenje, saj je v zelo slabem stanju in kazi podobo parka. Ob tem se postavlja še vprašanje, ali tak objekt sodi v park ali ne. Po zamislih bi to območje uredili v okviru Celostnih teritorialnih naložb in zelene infrastrukture, v pripravi je namreč projekt ureditve mestnega parka. Zavod za varstvo kulturne dediščine jih je opozoril, da je treba objekt odstraniti; obstajala je celo pobuda za ureditev denimo doživljajskega parka oz. plezala in igrišča za nekoliko večje otroke. V parku je iz smeri zdravstvenega doma že urejeno igrišče za malo manjše otroke. Zadevo proučujejo, pripravili bodo pisni odgovor in jih s tem seznanili.

Dodatni odgovor mestne uprave:

Območje mestnega parka se ureja po prostorskem aktu – Odloku o sprejetju ureditvenega načrta za ureditev soboškega mestnega parka (Uradni list RS, št. 21/96). Poleg tega na območju mestnega parka veljajo naslednji režimi kulturne dediščine:

profana stavbna dediščina, EŠD iz Registra kulturne dediščine je 476 – dvorec s parkom,

območje naselbinske dediščine, EŠD iz Registra kulturne dediščine je 6774 – mestno jedro,

območje arheološke dediščine, EŠD iz Registra kulturne dediščine je 30895 – arheološko najdišče Mestno jedro.

Za umeščanje novih vsebin oziroma izvedbo kakršnihkoli posegov v mestni park sta obvezna sodelovanje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije in pridobitev njihovih projektnih pogojev in soglasja. Po določbah odloka se mora objekt odstraniti, na tem mestu pa je treba vzpostaviti zelene površine. V letih 2017–2018 smo na pobudo Zveze za tehnično kulturo Murska Sobota začeli s postopkom spremembe tega prostorskega akta, da bi objekt zaradi dotrajanosti in poškodovanosti porušili in nadomestili z novim. Postopek je potekal

po določitvi zakona o prostorskem načrtovanju in po predpisanih postopkih korakov; izpeljan je bil do faze javne razgrnitve. V postopku je bilo treba pridobiti mnenja nosilcev urejanja prostora, med drugimi tudi ZVKDS. Ti so k osnutku akta izdali negativno mnenje. Ministrstvo za okolje in prostor je naložilo še izdelavo okoljskega poročila v postopku celovite presoje vplivov na okolje. Zaradi stroškov, ki so se večali z dodatnimi gradivi ter ne nazadnje s predvideno rušitvijo in novogradnjo, je bila sprejeta odločitev, da se postopek zaustavi, s čimer je bila izgradnja novega nadomestnega objekta zaključena.

Zaradi že izvedenih postopkov in dotrajanosti objekta menimo, da obstoječega objekta ni mogoče ohraniti. Pri pripravi novega projekta EU Prenova mestnega parka iz naslova Celostnih teritorialnih naložb sta predvideni rušitev tega objekta in vzpostavitev nove urejene zelene površine z novimi tematskimi vsebinami.

GORAZD KEREČ:

Trenutno je v Slovenski ulici gradbišče. Ker je ulica razmeroma mlada, ga zanima, ali gre za reklamacijo oziroma za odpravljanje napak in pomanjkljivosti, ali pa bodo dela morali plačati iz proračuna, s sredstvi za investicije.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Potrdil je, da po Slovenski ulici popravljajo granitne plošče. Prebivalci so se namreč pritoževali, da vozniki vozijo ob pasu za vožnjo. Zdaj proučujejo, kako to spremeniti in doseči, da vozniki v prihodnje ne bi vozili po površinah, ki so namenjene pešcem, saj jih s tako vožnjo tudi ogrožajo. Ob tem plošče povzročajo hrup, ki moti bližnje stanovalce. Obstajajo tehnične rešitve, denimo plastične ovire, vendar bi skazile podobo ulice. Ko je bila zarisana bela črta, so vozniki pravila bolje spoštovali in vozili po ustreznem pasu za vozila.

Dodatni odgovor Klaudivije ŠADL JUG, vodje oddelka za gospodarske dejavnosti:

Povedala je, da te sanacije ne morejo naprtiti izvajalcem, saj je bila izvedba dobra, prav tako postavitev. Težava je v voznikih, zato jih še enkrat prosijo, da pri vožnji z motornimi vozili po Slovenski ulici upoštevajo cestno signalizacijo, saj območje za pešce ni namenjeno zanje. Sanacija bo izvedena, plačala jo bo občina.

Dodatni odgovor mestne uprave:

Na manjših odsekih Slovenske ulice potekajo popravila poškodb granitnih plošč in kock, do katerih je prišlo zaradi neprimerne in neodgovorne vožnje nekaterih voznikov, in to kljub temu, da imajo na voljo več kot 3,5 m vozišča (granitne kocke). Stroškov te sanacije ni mogoče prenesti na izvajalca del, zato se sanacija izvaja v breme proračuna. Obstaja več tehničnih rešitev za preprečitev

vožnje po ploščah (površini za pešce in kolesarje), ki pa imajo tudi tehnične ali estetske pomanjkljivosti, zato k izvedbi še niso pristopili.

ANTON SLAVIC:

Leto in mesec dni nazaj je predlagal obravnavo razmer v Ceropu po obisku Računskega sodišča. Katere nepravilnosti so odpravljene? Ali je bil denar, ki je bil nenamensko porabljen za druge namene zunaj okvira dejavnosti podjetja, vrnjen v Cerop? Računsko sodišče je ob tem opozorilo, da bi lahko zaradi tega v težave zašla tudi osnovna dejavnost tega javnega podjetja, potrdilo je tudi neupoštevane zakonodaje. Tudi mestni občini je bilo v vsaj sedmih točkah očitano delovanje, ki ni bilo v skladu z zakonom in nadzorom. To je izpostavil tudi zato, ker se bliža čas večjih vlaganj v Cerop. V odgovoru je mestna uprava takrat sporočila, da bodo skupaj s Ceropom v kratkem pripravili poročilo o poslovnih namerah in da bodo obravnavali poročilo o poslovanju Ceropa za leto 2023, podrobnosti pa bodo pojasnjene na seji v prisotnosti predstavnikov vodstva Ceropa. Izpostavil je velik pomen tega centra za ravnanje z odpadki in dodal, da imajo srečo, da ga imajo, saj imajo drugod po Sloveniji s tem velike težave. Prav tako ne ve, ali si zaslužijo takšen odnos, kot ga je v tem primeru pokazala mestna uprava. Pod preprogo namreč ne bo mogoče pomesti vsega, kar se je dogajalo v Ceropu. Ko bodo spet na vrsti financiranja nadaljnjih investicij, se bo ta preproga spet odgrinjala, ker so mnenja in stališča pomurskih občin o tej zadevi precej različna. Še enkrat je predlagal, da se ta točka čim prej uvrsti na dnevni red.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Glede predloga za obravnavo ugotovitev Računskega sodišča je povedal, da iz prve roke lahko pove, da so bile nepravilnosti odpravljene. Kar se tiče vlaganj, je v teku izgradnja kanalizacije, ki se tiče tudi njih, saj se priklaplja na njihovo omrežje, ki je predimenzionirano, zato je priklon mogoč. Občine so kot lastnice že odprle razpravo o novem odlagalnem polju. Pojasnil je, da ima brez tega odlagališča prostora samo še za nekaj let, odvoz smeti drugam pa bo dražji za občane in občanke. Občine se teh investicij zavežajo, zato je že bil sprejet sklep o zbiranju proračunskih sredstev, ki bodo namenjena za investicije. Na vprašanje o poslovanju bodo pripravili pisni odgovor, preučili bodo tudi predlog, da naj to obravnava mestni svet.

Dodatni odgovor mestne uprave:

Obširen odgovor na enaka vprašanja je bil članu mestnega sveta g. Antonu Slavicu v pisni obliki izročen dne 6. 1. 2022 in

23. 2. 2024. Odgovor vsebinsko še enkrat ponavljamo in ga zgolj dopolnjujemo.

Mestni svet Mestne občine Murska Sobota je bil z ugotovitvami revizijskega poročila Računskega sodišča o poslovanju javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. seznanjen na 14. redni seji dne 17. 12. 2020, takrat sta bili izvedeni tudi splošna obravnava in razprava. Za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in neučinkovitosti so morali javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o., Občina Puconci in 27 občin ustanoviteljic javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila računskemu sodišču predložiti odzivna poročila. Računsko sodišče je dne 29. 3. 2021 objavilo poročilo – Popravljalni ukrepi pri reviziji poslovanja javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o., kjer se je izreklo o posameznih popravljalnih ukrepih javnega podjetja in občin, navedenih v odzivnem poročilu, in sicer je ocenilo, da so nekateri ukrepi zadovoljivi, nekateri pa delno zadovoljivi. Nesmotnosti, ki niso bile v celoti zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji. Porevizijsko poročilo je javno objavljeno na spletni strani Računskega sodišča: <https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/pravilnost-in-ucinkovitost-javnega-podjetja-cerop-in-27-obcin-ustanoviteljic-pri-oblikovanju-in-dolo/>. Treba je navesti, da Računsko sodišče ni ugotovilo oškodovanj občanov oz. se ni izrekalo, ali so cene javnih služb previsoke, ampak so bile dejansko ugotovljene neskladnosti pri določanju cen gospodarskih javnih služb, ki jih izvaja javno podjetje, ker te niso v celoti določene v skladu z uredbo o določanju cen, ter tudi, da občine javnega podjetja pri določanju cen niso dovolj nadzorovale. V ta namen je občinam naložilo, da pripravijo nov ustanovitveni akt, v katerem predvidijo tudi oblikovanje nadzornega sveta, v katerem bo najmanj en član strokovnjak s področja izvajanja gospodarskih javnih služb, in da elaborate, na podlagi katerih se določajo cene javnih služb, predhodno pregleda neodvisni revizor. Priprava novega ustanovitvenega akta je torej najpomembnejši popravljalni ukrep, ki so ga občine že izvedle. Mestni svet je sprejel odlok o ustanovitvi javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. dne 27. 9. 2022 na svoji 28. redni seji in je bil, potem ko ga je sprejelo še preostalih 26 občinskih svetov občin ustanoviteljic, objavljen v Uradnem listu št. 54 z dne 12. 5. 2023. Javno podjetje in občine ustanoviteljice torej v celoti zasledujejo to, kar so v odzivnem poročilu zagotovile Računskemu sodišču. Ob tem je pomembno navesti še to, da Računsko sodi-

šče ni odredilo nobenih ukrepov, s katerimi bi izvajali kakršnekolipopravke cen ali podobno za nazaj, ampak se vsi popravljalni ukrepi občin in javnega podjetja nanašajo na ukrepanje vnaprej, torej zlasti na večjo skrb nad oblikovanjem cen javnih služb v prihodnje, kar se tudi izvaja.

Pričakuje se, da bo skupščina javnega podjetja Cerop glede na zadnji dogodek – požar velikih razsežnosti, ki bo vplival na njihovo redno poslovanje – sprejela rebalans poslovnega načrta za leto 2025. Po sprejemu bo poslovanje javnega podjetja predstavljeno tudi na eni prihodnjih sej mestnega sveta.

IRIS LANŠČAK:

Povedala je, da jo je ravnateljica Glasbene šole Murska Sobota opozorila na ogled ceste ob šoli, ki so ga že pred časom opravili pristojni z mestne občine, da bi preverili, ali bi bilo mogoče po tej cesti uvesti zgolj enosmerni promet. Ravnateljica sprašuje, kako daleč so stvari in ali se je kaj že premaknilo. Gre za cesto mimo Šavel centra in potem proti policijski postaji.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Pojasnil je, da je bila ravnateljica z odgovorom že seznanjena, saj so bili ves čas v stiku. Na tem območju je bila predvidena sprememba prometnega režima. Po pridobljenih predračunih bi investicija stala kar 170.000,00 EUR, ki pa jih ob vseh izzivih pri rebalansu žal v tem trenutku niso zmogli zagotoviti.

Predstavila je pobudo občanov za nerazsvetljen in zjutraj ter v zimskem času zelo nevaren prehod za pešce, in sicer na Ulici Mikloša Kuzmiča pri baru Marjana, ko se zavija proti srednješolskemu centru. Občanka ji je povedala, da je območje tega prehoda za pešce ob prometnih konicah v jutranjih urah, malo naprej pa je še avtobusno postajališče, zelo nepregledno in temno. Tam se gibljejo tudi srednješolci in starši, ki dijakove vozijo v šolo. Zaprošila je, da se preveri možnost, ali bi pri tem prehodu za pešce lahko uredili razsvetljavo.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Glede prehoda za pešce na Ulici Mikloša Kuzmiča je povedal, da so že v lanskem letu pristopili k investiciji zamenjave ulične razsvetljave. Ker je hkrati z vodovodom tudi elektropodjetje svojo infrastrukturo položilo v zemljo, so bili odstranjeni drogovi, zdaj pa se namešča nova ulična razsvetljava. Torej bo po postavitvi tudi ta prehod ustrezno razsvetljen.

Pridih Japonske ob Soboškem jezeru

KSENIJA GLAŽAR

V Expanu je na ogled razstava »Expo 2025, Osaka, Kansaj, Japonska«, ki je nastala v sodelovanju z veleposlaništvom Japonske v Sloveniji in agencijo Spirit Slovenija.

Častni občan Mestne občine Murska Sobota Jukio Mori je skupaj s soprogo Keiko in povabljenimi gosti v nasadu japonskih češenj ob Expanu zasadil dodatno, že 33. mlado drevo.

Odpri razstave konec marca so se med drugim udeležili župan Damjan Anželj, direktor Razvojnega centra Murska Sobota Bojan Kar, predstavnik agencije Spirit Slovenija Ana Pasarič in veleposlanica Japonske v Sloveniji Akiko Jošida, ki je na dogodku, ki je zaradi slabega vremena potekal v okrnjeni obliki, poudarila dobre odnose in prijateljstvo med državama. Razstava v Expanu ponuja vpogled v prihajajočo svetovno razstavo Expo 2025, ki bo v Osaki potekala med 13. aprilom in 13. oktobrom, ter predstavlja priložnost za spoznavanje japonske kulture, inovacij in gospodarskih povezav. Razstava ponuja vpogled v Expo in sodelovanje Slovenije na tem pomembnem mednarodnem dogodku. Slovenski paviljon z Expa 2015 v Milanu je bil prvi slovenski paviljon na svetovni razstavi v zgodovini neodvisne Slovenije in danes živi novo zgodbo v Murski Soboti. Predstavlja edinstven primer ponovne uporabe paviljona ter simbolizira trajnostni razvoj in inovativnost.

»Od srca do srca«

Slovenija se bo v Osaki, ki sve-

točno razstavo gosti že drugič (prvič leta 1970), predstavila ob sloganu »Od srca do srca«. Poudarek bo na trajnostnih inovacijah in razvojnih rešitvah. Slovenska predstavitev bo obiskovalce popeljala skozi pametna mesta in digitalizacijo, krožno gospodarstvo in obnovljive vire energije, napredno industrijo in avtomobilski sektor, trajnostno upravljanje vodnih virov ter zeleno mobilnost in vodikove tehnologije.

Pravljica kulisa sakur

Konec marca so ob Soboškem jezeru zacvetele japonske češnje oziroma sakure, ki imajo na Japonskem poseben pomen, in poskrbele za pravljico kulis. Japonci se namreč množično zbirajo v parkih in občudujejo cvetenje češenj, kar imenujejo »hanami«. Opazovanje razcveta in odpadanja cvetov jih opominja na minljivost in dragocenost življenja. »Češnjevi cvetovi imajo velik pomen za japonsko kulturo. Trenutki v življenju morajo biti tako dobri kot slabi, da lahko dobre cenimo. Češnjevi cvetovi ustvarjajo lepe trenutke,« pravi Jukio Mori, ki si z ženo Keiko prizadeva za krepitev od-

nosov med državama. Drevesa z nežno rožnatimi cvetovi je našemu mestu podarilo njuno podjetje Zaria. Mori je nekdanji častni konzul Republike Slovenije na Japonskem, velik prijatelj Slovenije, častni občan Murske Sote in zvesti prijatelj našega mesta. Drevored je bil zasajen v spomin na olimpijske in paraolimpijske igre v Tokiu, ki so jih zaradi pandemije prestavili, kar se je zgodilo prvič v zgodovini, ter ob 30. obletnici vzpostavitve diplomatskih odnosov med Japonsko in Slovenijo.

Razstava v Expanu ponuja vpogled v prihajajočo svetovno razstavo Expo 2025, ki bo v Osaki potekala med 13. aprilom in 13. oktobrom, ter predstavlja priložnost za spoznavanje japonske kulture, inovacij in gospodarskih povezav.

Za politiko, namenjeno ljudem, in za enakomeren razvoj

KSENIJA GLAŽAR

Drago Rajbar, mestni svetnik iz vrst Nove Slovenije, je član odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem ter občasne komisije za enakomeren razvoj primestnih naselij ter primestnih naselij in mesta v Mestni občini Murska Sobota.

Nam lahko gre bolje?

Zavzema se za politiko, namenjeno ljudem, ter za enakomeren razvoj vseh mestnih in primestnih naselij. »Sprašujem se, ali lahko gre Soboti in našim ljudem bolje. S trenutnim ravnanjem samo vzdržujemo obstoječe stanje, in še to z velikimi napori na račun precejšnjega zadolževanja. Če bi želeli vsa mestna in primestna naselja postaviti na isto stopnjo razvitosti, bi potrebovali vsaj dvajsetkrat višji letni proračun. Zlasti bi morali vlagati v izgradnjo in obnovo obstoječe infrastrukture, ki to nujno potrebuje,« pravi Rajbar, ki je mestni svetnik po dveh letih premoru.

V občini vidi ogromno gospodarskega potenciala, ki bi ga lahko uresničili s privabljanjem novih investorjev, kar bi prineslo nova delovna mesta in več prebivalcev.

Potencial naše občine v razvoju

Rajbar meni, da bi bilo treba v mesto in okolico privabiti več ljudi. V občini vidi ogromno gospodarskega potenciala, ki bi ga lahko uresničili s privabljanjem novih investorjev, kar bi prineslo nova delovna mesta in več prebivalcev. Na ta način bi preprečili trenutno vsakoletno upadanje števila prebivalstva. Če bi se povečala kakovost življenja v občini, bi se tudi tisti, ki so odšli, raje vrnili domov, še pravi. Veliko potenciala vidi tudi v turizmu, zato bi ga bilo treba bolje izkoristiti.

Všeč mu je mestni park

Njegov najljubši kotiček je povezan z njegovim hobijem, ki je glasba. Navezuje se na območje mestnega parka in sedeža občine, kjer ima prostore pihalni orkester. V teh prostorih vadijo za prireditve in dogodke v domači občini in tudi drugod. Na vajah se srečujejo enako misleči ljubitelji glasbe, ki ob druženju ustvarijo marsikatero lepo melodijo. To jih bogati in sprošča v vseh pogledih.

Drago Rajbar z družino živi v Černelavcih in je oče štirih otrok. Po izobrazbi je magister poslovnih ved in zaposlen na področju zavarovalništva. Že štirideset let je član Pihalnega orkestra Murska Sobota, stolnega mešanega pevskega zbora sv. Nikolaja in glasbene skupine Što ma čas. Je predsednik mestnega odbora NSi Murska Sobota, predsednik sveta zavoda v Miklavževem zavodu Murska Sobota in član župnijskega pastoralnega sveta.

Protipoplavni center v Murski Soboti. Kdaj in kje?

GEZA GRABAR

Gradnja se zaradi študije o presoji vplivov na okolje zamika.

Veslovenski center za protipoplavno zaščito je bil sprva načrtovan nasproti paviljona Expano, po nasprotovanju dolgoročnega zakupnika kmetijskih zemljišč na tistem območju pa so zanj našli novo lokacijo na območju vojaškega vadblišča Berek, severno od Fazanerije. Marca lani je ministrstvo za obrambo z murskosoboško mestno občino sklenilo sporazum o medsebojnih razmerjih za pripravo gradiv za omenjeni center; na občini so nato tudi na podlagi prejetih pooblastil za to območje pristopili k spremembi in dopolnitvi občinskega prostorskega načrta (OPN) in ustreznih strokovnih podlag.

Boj s časom

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v začetku leta izdalo mnenje, da je treba v postopku priprave prostorske dokumentacije izvesti tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje. To bo občutno podaljšalo postopek do začetka gradnje in črpanja sredstev iz mehanizma EU za okrevanje in odpornost, ki so bila prav tako predvidena kot vir financiranja te več milijonov evrov vredne investicije. Nekateri se bojijo, da se začetek gradnje lahko odmakne kar

za celo leto, namenska sredstva pa je treba izrabiti do konca prihodnjega leta.

Po zakonu o urejanju prostora

Na mestni občini so dejali, da bodo izvedli postopke javnega naročila za izbor pooblaščenega izdelovalca okoljskega poročila v postopku celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), trenutno pa za to območje potekajo aktivnosti izdelave hidrološko-hidravlične študije.

»Ker je najprej treba izdelati hidrološko-hidravlična gradiva, potem pa sledi še gradivo CPVO, v tem trenutku roka ni mogoče opredeliti. Ko bodo navedena gradiva pripravljena, bo treba pridobiti še soglasja pristojnih ministrstev,« so nam povedali. Ker občina ne bo pripravljala projektno-tehnične dokumentacije za protipoplavni center in ne bo izvajala investicije, ne morejo povedati, kdaj bo zasajena prva lopata.

Center z veliko vsebinami

Vrednost investicije za območje, veliko 6 hektarjev, je skupaj ocenjena na skoraj 8 milijonov evrov, investicija pa bo financirana iz različnih virov, so poudarili. Osrednji del bo vadbena

Protipoplavni center bo na vojaškem poligonu.

poligon za protipoplavno zaščito za usposabljanje in vadbo lokalnih, regijskih, državnih in tujih enot za zaščito, reševanje in pomoč. V kompleks bodo umeščeni tudi objekti murskosoboške izpostave Uprave za zaščito in reševanje z regijskim centrom za obveščanje in regijskim logističnim centrom, prav tako tudi drugi regijski subjekti sistema zaščite in reševanja. Tu naj bi mesto dobil še regijski gasilski poligon, ki je bil sprva načrtovan pri Nemčavcih.

Prva faza leta 2027

Iz Uprave za zaščito in reševanje so nam sporočili, da bo center tudi na novi lokaciji ohranil vse predvidene vsebine, načrtujejo pa tudi prostorske zmogljivosti za potrebe lokalnih in regijskih subjektov. Pogodbeni izvajalec za pripravo potrebne dokumentacije je ZEU, družba za načrtovanje in inženiring, so še dodali. Družba je na okoljsko ministrstvo po njihovih navedbah že poslala vlogo in gradivo. »V postopku je bila že pridobljena večina mnenj mnenjedajalcev za CPVO in presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana in posegov v naravo na varovana območja,« so poudarili, vendar zaradi kompleksnosti postopkov še ni mogoče opredeliti začetka gradnje prve faze, ki obsega poligonski del in zunanjo ureditev. Na upravi zaključek pričakujejo v letu 2027.

Začetek novega obdobja čezmejnega sodelovanja

NATALIJA KREFT

Sredi marca so se v Gledališču Park v Murski Soboti srečali projektni partnerji projekta Living Castles 2.0 (Interreg Slovenija-Hrvaška 2021–2027), da bi začrtali smernice za 30-mesečno čezmejno sodelovanje.

Vlogo vodilnega partnerja prevzema Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, v projektu pa sodelujejo še ZRS Bistra Ptuj, Zavod Celeia Celje, Gradski muzej Varaždin, Muzej Međimurja Čakovec in Muzeji Hrvatskog zagorja. Skupni cilj je krepitev dostopnega in vključujočega kulturnega turizma na obeh straneh meje.

Oživljanje kulturne dediščine na obeh straneh meje

Projekt Living Castles 2.0 temelji na uspehih prvega projekta Living Castles, ki se je uspešno zaključil v prejšnji finančni perspektivi in ga je vodil RIS Dvorec Rakičan. V prvem projektu je bila

prvič vzpostavljena čezmejna mreža »živih« gradov, ki je povezala sedem slovenskih in hrvaških gradov ter dvorcev. V novi fazi bodo povezali grad Murska Sobota, Ptujski grad, Celjski grad, Stari grad Čakovec, Stari grad Varaždin, dvorec Oršić in dvor Veliki Tabor. Ključni poudarek projekta je razvoj inovativnih kulturno-turističnih doživetij, ki bodo oživila kulturno dediščino in jo naredila dostopnejšo širši publiki.

Kulturna doživetja, digitalizacija in vključevanje ranljivih skupin

V okviru projekta bodo razvili pilotne modele za izboljšanje kul-

turnega turizma, ki bodo vključevali raznolike tematske dogodke, povezane s kulturo, kulinariko, glasbo, vinom in izkustvenimi doživetji. Pomemben del projekta bo tudi digitalizacija dediščine, saj bo razvit igrificirani vodnik po živih gradovih v obliki mobilne aplikacije. Poleg tega projekt vključuje model za vključevanje ranljivih skupin, kjer bodo organizirane delavnice za osebe z motnjami v duševnem in gibalnem razvoju. Eden najpomembnejših rezultatov bo vzpostavitev razstavno-doživljajskega središča živih gradov v gradu Murska Sobota, ki bo obiskovalcem ponudilo poglobljen vpogled v življenje na gradovih skozi zgodovino.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota želi s projektom Living Castles 2.0 okrepiti kulturni turizem v pomurski regiji ter razširiti privlačno kulturno-turistično ponudbo.

Vanekov večer: kako (ne)enakopravne so ženske?

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ALEŠ CIPOT

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija je v sodelovanju s Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota organizirala okroglo mizo, posvečeno ženskam.

Na 88. Vanekovem večeru so na okrogli mizi s pomenljivim naslovom Vloga in položaj žensk v družbi o aktualnih temah položaja in (ne) enakopravnosti žensk pod vodstvom Sonje Lokar (predsednica Ženskega lobija Slovenije) spregovorile Vera Klopčič (raziskovalka in predsednica Društva Dobrnič), Monika Sandreli (voditeljica in soustvarjalka romske televizijske oddaje Kaj govoriš/So vakeres), Etelka Korpič Horvat (upokojena podpredsednica ustavnega sodišča), Irena Kumer (upokojena predstojnica območne enote Zavoda za šolstvo v Murski Soboti) in Darja Senčur Peček (profesorica delovnega prava in prava socialne varnosti na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru). Kot je povedal predsednik fundacije Marjan Šiftar, so na pobudo Društva Dobrnič v Vrtu spominov in tovarištva na Petanjcih zasadili posebno drevo v spomin na pogumne ženske.

Ključ spoštovanje, ki terja veliko etike in morale

Vera Klopčič je med drugim povedala, da iz zgodovine ženskega gibanja izstopajo pogumne posameznice, ki so zaznamovale zgodovinske dogodke ter tako odprle možnosti za prisotnost žensk

v javnem življenju, za izobraževanje in zaposlovanje žensk. Podatki potrjujejo, da so tudi danes ženske na konfliktnih in kriznih območjih na različnih krajih sveta v prvih vrstah, ko se borijo za spremembe, obstoj in preživetje. Monika Sandreli je poudarila, da se romske ženske soočajo z dvojno diskriminacijo, kot ženske in kot Rominje, ter so velikokrat neopažene. Nekatere še vedno živijo v senci moža ali partnerja, njihovo delo pa ni cenjeno in spoštovano. »Ker sem Rominja, pomeni, da imam en jezik in kulturo več, kar pomeni, da imam kulturo na kvadrat,« je še dodala. Etelka Korpič je izpostavila, da so v Sloveniji najrevnejše starejše samske ženske (65+), saj jih je dobra petina revnih, pri starosti 75+ pa dobra četrtina. Ženskam svobodo omogoča plača, saj se z njo lahko odločajo, kako bodo živele. Ključno je spoštovanje, ki pa terja veliko etike in morale. Irena Kumer je predstavila zanimive statistične podatke s področja zaposlovanja žensk v šolstvu. Med pedagoškimi delavci na področju vzgoje in izobraževanja od predšolske vzgoje do osnovne in srednje šole so ženske namreč v veliki večini.

Kakšno je plačilo?

Darja Senčur Peček je spregovorila o vprašanju neenakega plačila.

Na okrogli mizi so se ženske med drugim dotaknile aktualnih tem iz zgodovine ženskega gibanja, položaja in percepcije žensk v manjšinski skupnosti, položaja in vloge žensk na področju izobraževanja ter možnosti za ohranjanje ravni že doseženih pravic žensk.

la. Diskriminacija na osnovi spola je problem, še toliko večji pa je pri zaposlovanju in delu, ker si s tem ustvarjamo eksistenco. Izpostavila je problem uresničevanja načela enakega plačila za enako delo in delo enake vrednosti za moške in

ženske. Plačna vrzel v EU (razlika med plačilom za moške in ženske) ostaja okrog trinajstih odstotkov. Slovenija je sicer med boljšimi državami, z razliko 5,4 odstotka, leta 2010 je bila le 0,8 odstotka, leta 2019 pa devet odstotkov. Plačna

vrzel je, kot je pojasnila, deloma tudi posledica manjše izobraženosti žensk v nekaterih državah, saj nekatere niso zaposlene za polni delovni čas, so segregirane v dejavnostih, ki so slabše plačane, in ne napredujejo (t. i. stekleni strop).

Počastili prijetne praznike

UREDNIŠTVO, NATALIJA KREFT

Dan žena, materinski dan in dan mučnikov so tudi letos počastili v precej krajevnih skupnostih. Tokrat izpostavljamo dogajanje v treh izmed njih.

Telovadnica šole v Krogu je v nedeljo pred materinskim dnevom pokala po šivih. Otroci in malčki iz vrtca so pripravili čudovit program, ki sta ga obogatila še skeč in nastop ljudskih godcev iz Černelavcev. Vse ženske so razveselili tudi s trajnim cvetom.

V zahvalo mamam in babicam so otroci Podružnične šole Krog tudi v Satahovcih pripravili krajši program. Ples in pesem sta močno razveselila udeležence, ki so domov odnesle tudi cvetlico.

V Polani so se ženskam in moškim poklonili v prostorih gostilne Lovenjak. Zbrani so se v prijetnem vzdušju zabavali ob glasbi in dobri družbi.

Dostopnost objektov v javni rabi

Lastnikom oz. upravljavcem objekta ali dela objekta v javni rabi.

Spoštovani.

V skladu z drugim odstavkom 3. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 95/10, 50/14, 32/17 in 95/24, v nadaljnjem besedilu: ZIMI) je nedopustna vsaka diskriminacija zaradi invalidnosti, ki pomeni vsako razlikovanje, izključevanje ali omejevanje zaradi invalidnosti, katerega namen ali posledica je zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja vseh pravic in obveznosti na vseh ključnih področjih življenja.

Določba 9. člena ZIMI v nadaljevanju določa, da je **prepovedana diskriminacija zaradi invalidnosti pri dostopnosti do uporabe objektov v javni rabi**.

Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21) v 26. točki 3. člena opredeljuje objekte v javni rabi, in sicer je objekt v javni rabi objekt ali del objekta, katerega raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, in sicer so to naslednji objekti v skladu s predpisom, ki ureja klasifikacijo vrst objektov CC-SI: **nestanovanjska stavba, kot so gostinska stavba, poslovna in upravna stavba, trgovska stavba in stavba za storitvene dejavnosti, stavba za promet in stavba za izvajanje komunikacij, stavba splošnega družbenega pomena, obredna stavba in**

Prilagoditve objektov v javni rabi se opravijo za gibalno in senzorno ovirane osebe z gradbenimi in tehničnimi napravami, zvočnimi in svetlobnimi indikatorji, pisnimi informacijami in drugimi ustreznimi tehničnimi prilagoditvami.

druga nestanovanjska stavba, če je namenjena javni rabi, in javna površina, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica in rekreacijska površina.

Prilagoditve objektov v javni rabi se opravijo za gibalno in senzorno ovirane osebe z gradbenimi in tehničnimi napravami, zvočnimi in svetlobnimi indikatorji, pisnimi informacijami in drugimi ustreznimi tehničnimi prilagoditvami.

Objekte v javni rabi, ki se gradijo, in objekte v javni rabi, ki se rekonstruirajo, je treba primerno

Objekte v javni rabi, ki se gradijo, in objekte v javni rabi, ki se rekonstruirajo, je treba primerno prilagoditi med gradnjo oziroma rekonstrukcijo objekta. | Foto: Pixabay

prilagoditi med gradnjo oziroma rekonstrukcijo objekta.

ZIMI v drugem odstavku 38. člena določa, da se primerno prilagoditev obstoječih objektov v javni rabi zagotovi s tem, da se odpravi grajene in komunikacijske ovire, ki jih mora investitor odpraviti ob prvi rekonstrukciji objekta po uveljavitvi ZIMI, vendar najpozneje v 15 letih po uveljavitvi ZIMI.

Prilagoditev grajenega okolja pa ne pomeni samo odstranitve gradbenih ovir, kot so npr. stopnice, preozka vrata, postavitve klančin, ampak tudi komunikacijskih ovir, kot je zagotovitev taktilnih oznak za slepe, indukcijskih zank za osebe z okvaro sluha ter tolmačev znakovnega jezika in jezika gluhoslepih. Objekti v javni rabi bodo morali biti dostopni za vse na enak način, torej tudi za invalide.

Vsi se moramo zavedati, da sta univerzalna dostopnost in odpravljanje ovir ključnega pomena za zagotovitev polnopravne udeležbe invalidov v družbi. Univerzalna dostopnost pomeni izboljšanje kakovosti življenja za vse, saj pomeni boljšo in lažjo dostopnost ne le za invalide, temveč tudi za vse preostale uporabnike, zlasti v luči dolgožive družbe.

Vse lastnike, upravljavce ali upravnike navedenih objektov prosimo, da ustrezno prilagodijo vse prostore, kot to določajo predpisi, če prilagoditve še niso bile izvedene.

S spoštovanjem.
Mestna občina Murska Sobota

Prilagoditev grajenega okolja pa ne pomeni samo odstranitve gradbenih ovir, kot so npr. stopnice, preozka vrata, postavitve klančin, ampak tudi komunikacijskih ovir, kot je zagotovitev taktilnih oznak za slepe, indukcijskih zank za osebe z okvaro sluha ter tolmačev znakovnega jezika in jezika gluhoslepih.

Decembra letos se izteče rok

Glede na navedeno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Svet za invalide Mestne občine Murska Sobota opozarjata, da se bo v decembru 2025 iztekel 15-letni rok za prilagoditev vseh objektov v javni rabi, ki je določen v ZIMI.

Dostopne bodo morale biti vse javne institucije (državni organi, organi samoupravne lokalne skupnosti, izvajalci javnih pooblastil, izvajalci javne službe), pa tudi vsi ostali objekti, v katerih se ponuja različno blago in storitve (trgovine, banke, pošte ipd).

ODPRTI RAZPISI

SOCIALNO in ZDRAVSTVENO VARSTVO

- Javni razpis za sofinanciranje programov na področju socialnega in zdravstvenega varstva v letu 2025

Predmet razpisa: programi nevladnih in/ali neprofitnih organizacij in društev ter zavodov, ki delujejo na področju socialnega in zdravstvenega varstva.

Prijavitelji: na razpis se lahko prijavijo društva in javni zavodi na področju zdravstva in socialnega varstva, ki izvajajo socialno in zdravstveno dejavnost.

Informacije: Silvija Kouter, tel.: 02 525 16 63, e-pošta: silvija.kouter@murska-sobota.si

Javni razpis bo objavljen v Uradnem listu RS predvidoma dne 11. 4. 2025 in na spletni strani Mestne občine Murska Sobota. Odprt bo do 12. 5. 2025.

Javni razpis bo objavljen na spletni strani Mestne občine Murska Sobota. Prijave bodo mogoče izključno v elektronskem sistemu, in sicer bodo vloge oddane kot elektronsko izpolnjen spletni obrazec. Za izpolnitev elektronskega obrazca je treba ustvariti račun na spletnem mestu www.murska-sobota.si. Prijaviteljem svetujemo, da prijav ne oddajajo zadnji dan razpisnega roka, saj se lahko zgodi, da bo strežnik preobremenjen.

Zavzeto delo naših upokojencev

GEZA GRABAR

V Društvu upokojencev Murska Sobota so na volilnem občnem zboru pregledali delo minulega leta, sprejeli program za letošnje ter izvolili novo vodstvo in organe za naslednje štiriletno obdobje. Predsednica ostaja Vlasta Veren, podpredsednica je Anica Sapač.

Ena od številnih društvenih aktivnosti.

Predsednica Vlasta Veren, ki je pred slabima dvema letoma več kot uspešno nasledila nepričakovano preminulo Angelo Novak, je dejala, da so v vse aktivnosti društva tudi lani vložili veliko prostovoljskega dela. »Delo je potekalo po programu in področjih, vanj pa je bilo vključenih veliko članov, ki so se srečevali tedensko ali mesečno ter izvedli veliko aktivnosti na področjih kulture, športa, sociale, ročnih del in drugih,« je poudarila. Na področju kulture delujejo literati, ki so lani izdali jubilejno, 20. številko edinstvenega literarnega zbornika »Shojene poti«; ob samostojnih prireditvah ob 8. marcu in praznovanju pomladi so s kulturnimi točkami sodelovali še na številnih drugih prireditvah društva ter širše na raznovrstnih dogodkih in natečajih. Predsednica pravi, da je zelo aktivna tudi likovna sekcija Mozaik. »Sodelujejo na razstavah in se udeležujejo likovnih kolonij, s svojimi deli pa so tudi lani opremili naš zbornik. Mešani pevski zbor Vladimir Močan, ki trenutno šteje osemnajst članov, je zapel na dogodkih društva in ob drugih priložnostih, kot sta revija upokojenskih pevskih zborov Pomurja in tabor pevskih zborov v Stični. Članice, ki se ukvarjajo z ročnimi deli, so sodelovale na predstavah v Murski Soboti, Ljubljani in Izoli. Pomembno je tudi medgeneracijsko sodelovanje. Na tem področju z otroki iz vrtca izdelujemo različne izdelke.«

Šport

Na športnem področju lahko člani možnosti za rekreacijo izbirajo na več področjih: šah, streljanje, balinanje, športni ribolov, vrtno kegljanje in telovadba. V vseh panogah, razen pri telovadbi, so se člani lani udeleževali meddruštvenih in regijskih tekmovanj, šahisti so se udeležili celo državnega tekmovanja v Izoli. Ponosna je, da so športniki že drugo leto dobitniki prehodnega pokala Pomurja kot najboljše športno upokojensko društvo.

Socialni čut

»Na področju sociale so prostovoljke nadaljevale z izvajanjem programa Starejši za starejše,« je poudarila sogovornica in dodala, da so obiskovale zlasti starejše od 85 let, ki so jih ob koncu leta razveselile z manjšimi darilci. V marcu so z rožico obdarile starejše članice. Po njenih besedah prostovoljke poskrbijo tudi za druga dela, denimo za nakup v trgovini in spremstvo pri sprehodu. Društvo sodeluje tudi z nepremičninskim skladom in pripravlja predloge za dodelitev skladovih najemnih stanovanj. Društvo ima dve skupini za samopomoč, ki ju vodijo usposobljeni prostovoljci.

Drugo

V letu 2024 je društvo v sodelovanju s centroma za krepitev zdravja in za socialno delo, Po-

murskimi lekarnami in ljudsko univerzo pripravilo deset dobro obiskanih predavanj z različnimi vsebinami, od zdravega življenja do lažnega akviziterstva. Na spoznavanje novih ljudi in krajev seveda niti lani niso pozabili. Tako so se spomladi odpravili na tri-dnevni izlet v Srbijo z ogledom Beograda in Novega Sada, jesenski enodnevni izlet pa jih je popeljal v Porabje, kjer so obiskali slovenski konzulat v Monoštru. Društvo za člane že vrsto let organizira letovanje v Izoli. Med tradicionalne družabne dogodke sodijo še pustovanje s kurenti, martinovanje in srečanje ob koncu leta.

Zavzeti tudi v letu 2025

Predsednica Veren napoveduje, da bo društvo delo nadaljevalo po načrtani poti in s pestrim naborom aktivnosti, dodali pa bodo tudi nove. Za njimi sta že prireditve ob kulturnem prazniku in prireditve Praznik pomladi. Člani športnih sekcij nadaljujejo s srečanji, enako velja za vse druge skupine. Aprila bo društvo organiziralo revijo upokojenskih pevskih zborov Pomurja. Prav tako bodo organizatorji državnega šahovskega tekmovanja, maja pa se bodo odpravili na dvodnevni izlet na slovenski Kras in v Trst.

Osebna asistenca in dolgotrajna oskrba kot obliki pomoči

UREDNIŠTVO

V murskosoboški podružnici Društva revmatikov Slovenije so organizirali predavanje o zanimivih in aktualnih temah.

Za podrobnejše informacije oz. osebni razgovor se posamezniki lahko obrnejo na Center za socialno delo Pomurje, Slovenska ulica 41, 9000 Murska Sobota: tel. št. 02 585 85 40 ali 02 585 85 49 oziroma elektronski naslov: gp-csd.pomur@gov.si.

Kaj je osebna asistenca?

Pravica do osebne asistencije je opredeljena v zakonu o osebni asistenci. Osebna asistenca je zbir storitev, ki ljudem, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč drugega, omogoča neodvisno in bolj kakovostno življenje. Je pomoč uporabniku pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih ne more izvajati sam zaradi vrste in stopnje invalidnosti, a jih potrebuje doma in drugod, da lahko živi neodvisno in aktivno ter je enakopravno vključen v družbo. Do osebne asistencije je ne glede na dohodek in premoženje upravičen vlagatelj, ki zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, povezanih s samostojnim osebnim in družinskim življenjem, vključevanjem v okolje, izobraževanjem in zaposlitvijo, je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v njej ali tujec, ki ima stalno prebivališče v Sloveniji, je star od 18 do 65 let, živi ali bi želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe in potrebuje pomoč druge osebe v obliki osebne asistencije najmanj 30 ur tedensko.

Kaj je dolgotrajna oskrba?

Pod pojmom dolgotrajna oskrba razumemo niz pravic, ki jih predvideva zakon o dolgotrajni oskrbi. Njegov namen je ureditev enakopravnega financiranja, cilj pa, da posameznik z vsemi oblikami pomoči ostane čim dlje v domačem okolju. Dolgotrajna oskrba opredeljuje tudi pravice, ki jih posameznik lahko koristi v instituciji.

Zakon določa, da pravice lahko uveljavlja posameznik, ki:

1. je zavarovana oseba za dolgotrajno oskrbo vsaj 24 mesecev v zadnjih 36 mesecih;
2. ima stalno ali začasno bivanje v Republiki Sloveniji;
3. se uvrsti v eno izmed kategorij dolgotrajne oskrbe na podlagi ocenjevalne lestvice;
4. je starejši od 18 let;
5. ne prejema primerljivih pravic.

Spodbujanje trajnostnega prehranjevanja

ZELENA TOČKA

V marcu smo v okviru projekta Like-A-Pro izvedli že četrto delavnico na temo alternativnih beljakovin.

Delavnice so del dejavnosti našega Živega laboratorija, kjer skupaj s porabniki razvijamo rešitve za bolj zdravo in trajnostno prehranjevanje. Prek okušanja izdelkov in poglobljenih pogovorov spodbujamo razmislek o prehranskih navadah ter krepimo zavest o pomenu prehranskih odločitev za naše zdravje in okolje. Več udeležencev je z nami delilo, da so jih izkušnje na delavnicah spodbudile k vključevanju več zdravih in okolju prijaznih izdelkov v njihove vsakdanje jedilnike. Prav takšne majhne spremembe gradijo temelje bolj trajnostnega prehranskega sistema – takšnega, ki zmanjšuje obremenitve za okolje in količino zavržene hrane ter spodbuja odgovorno potrošnjo. V našem Živem laboratoriju s tovrstnimi pristopi – soustvarjanjem s porabniki, izmenjavo izkušenj, izobraževanjem in okušanjem alternativnih rešitev – prispevamo k preoblikovanju prehranskega sistema v bolj trajnostnega. Trajnostni prehranski sistemi namreč upoštevajo celoten življenjski cikel hrane – od pridelave do porabe – in si prizadevajo za ravnovesje med dostopnostjo zdrave hrane, varovanjem okolja in blaginjo ljudi. Naše delavnice so prostor povezovanja, raziskovanja in iskanja odgovorov na izzive prihodnosti. Ob tem ne manjka sproščenega vzdušja, okusne hrane in navdihujoče razprave. Ob tem velja spomniti, da sta 22. april, svetovni dan Zemlje, in 24. april, slovenski dan brez zavržene hrane, pomembna opomnika, da so spremembe v prehranjevanju nujne za bolj zdravo prihodnost našega planeta in vseh nas. Pridruži se nam!

Mladinski dialog v Murski Soboti: glas mladih v ospredju

NATALIJA KREFT

V Murski Soboti je potekal dogodek Mladinski dialog, ki sta ga organizirala Društvo kreativne mladine in Mladinski svet Slovenije.

Z njim so želeli spodbuditi aktivno participacijo mladih in njihov dialog z odločevalci. Mladi so imeli priložnost izraziti svoja mnenja, postavljati vprašanja in predlagati rešitve za izzive, s katerimi se srečujejo v svojem okolju.

Mladi in odločevalci za skupno prihodnost

Mladinski dialog je proces, ki mladim omogoča sodelovanje pri oblikovanju politik in odločitev, ki vplivajo na njihovo prihodnost. S tem se krepijo demokratična participacija, kritično razmišljanje ter skupno iskanje rešitev med mladimi in predstavniki oblasti. Dogodek je združil učence prve, druge in tretje osnovne šole ter dijake murskosoboške gimnazije, SPTS Murska Sobota in Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci. Udeležili so se ga tudi predstavniki lokalnih organizacij, kot so Mikk Murska Sobota, Hiša Sadeži družbe in Društvo Fršlus. Na vprašanja in pobude mladih so odgovarjali mag. Tina Kosi, direktorica Urada RS za mladino, državni sekretar mag. Dejan Židan in podžupan Jure Lang.

Mladi so z odločevalci odprto razpravljali o pomembnih vprašanjih, ki vplivajo na njihovo vsakdanje življenje.

Ključne teme in pobude mladih

Med ključnimi temami so izpostavili izboljšanje sistema štipendiranja in dostopa do finančne podpore za dijake in študente, priznavanje prostovoljskega dela kot delovnih izkušenj, pomanjkanje prostih mest v študentskih domovih, stanovanjsko problematiko mladih in možnosti dostopnega najema, potrebo po dodatnih prostorih za mlade ustvarjalce v lokalni skupnosti, boljše informiranje

mladih ter njihovo večjo vključenost v procese odločanja na vseh ravneh. »Mladinski dialog je izjemno pomemben, saj lahko le s sodelovanjem in odprtim pogovorom oblikujemo ukrepe, ki bodo odražali dejanske potrebe in želje mladih,« so poudarili predstavniki Društva kreativne mladine. Mladi so izrazili zadovoljstvo s priložnostjo za dialog in upanje, da bodo njihovi predlogi upoštevani pri nadaljnjem oblikovanju politik.

Dan avtizma na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota

UREDNIŠTVO

Ob svetovnem dnevu avtizma se je tudi Srednja zdravstvena šola Murska Sobota priključila svetovni kampanji. Šola namreč redno sodeluje pri različnih dejavnostih, povezanih z zdravjem in dobrobitjo skupnosti.

Dijaki in dijakinje šole so tako pod mentorico ob svetovnem dnevu avtizma zavedanja o avtizmu pripravili več aktivnosti za ozaveščanje in podporo osebam z avtizmom, in sicer z namenom spodbujanja inkluzije in razumevanja oseb z avtizmom v lokalni skupnosti. Med temi so bili delavnice, razstava ter obisk varovancev doma starejših občanov. Te dejavnosti so bile za dijake izjemno pomembne, saj so jim omogočile

poglobljeno razumevanje avtizma in izzivov, s katerimi se soočajo osebe z avtistično motnjo. Ob interaktivnih aktivnostih so pridobili praktično znanje o pristopih k vključevanju oseb z avtizmom v družbo ter razvijali empatijo in strpnost.

Za razvijanje socialnih veščin

Poleg tega so med sodelovanjem in obiski varovancev doma starejših občanov pridobili dra-

gocene izkušnje pri komunikaciji z različnimi skupinami ljudi, kar je še posebno pomembno za njihovo nadaljnjo poklicno pot v zdravstveni in socialni oskrbi. Takšne izkušnje jim pomagajo pri razvijanju socialnih veščin, strokovne etike in razumevanja pomena individualnega pristopa pri delu z ljudmi s posebnimi potrebami.

Delavnice so prispevale tudi k ozaveščanju širše skupnosti o pomenu sprejemanja in podpore osebam z avtizmom, s čimer so dijaki postali ambasadorki vključevanja in enakopravnosti v družbi.

Strokovna konferenca čezmejne Ceste gradov

UREDNIŠTVO

V murskosoboškem gradu je potekala prva strokovna konferenca čezmejne Ceste gradov, ki jo je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota organiziral v okviru projekta Castle Road 2.0.

Projektni partnerji projekta Castle Road 2.0 (Interreg Slovenija-Avstrija) s predstavnikom Skupnega sekretariata Interreg Slovenija-Avstrija.

Na konferenci so strokovnjaki iz zgodovine, kulturne dediščine in turizma ter lastniki in upravljalci gradov iz Slovenije in Avstrije raziskovali izhodišča za uvrstitev čezmejne Ceste gradov na seznam Kulturnih poti Sveta Evrope. Obmejno območje med Slovenijo in Avstrijo, katerega del sta tudi Pomurje in Podravje, leži na zgodovinskem stičišču Evrope – med Alpami, Jadranskim morjem in Panonsko nižino. Tukaj so v stoletnih bojih merila moči velika ljudstva in imperiji iz vseh delov Evrope. V evropskem merilu je območje edinstveno tudi zaradi neposrednega stika štirih velikih evropskih jezikovnih družin. Dediščina preteklih časov se na tem območju odraža v neprimerljivem številu zgodovinskih utrd in izjemni raznolikosti kulturnih tradicij. Oboje ponuja velik potencial za raziskovanje in turistično uprizarjanje. Pred več kot 40 leti so se gradovi Gradišanske in avstrijske Štajerske povezali v skupno združenje Die Schlösserstrasse z namenom negovanja in ohranjanja skupne kulturne dediščine ter medsebojne promocije. Leta 2017 si je Cesta gradov v okviru projekta Castle Road utrla pot tudi na slovensko stran. Danes čezmejna Cesta gradov povezuje 43 gradov, dvorcev, samostanov in drugih zgodovinskih utrd. Na sloven-

ski strani so namero po vključitvi izrazili gradovi Murska Sobota, Rakičan, Beltinci, Grad, Negova, Lendava, Cmurek, Ptuj, Ormož, Velika Nedelja, Slovenska Bistrica, Borl in Štatenberg.

Za povezovanje in aktivno rabo kulturne dediščine

Z nadaljevalnim projektom Castle Road 2.0, katerega vodilni partner je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, si projektni partnerji prizadevajo za varovanje, ohranjanje in aktivno rabo kulturne dediščine s čezmejnimi sodelovanjem in povezovanjem. Projekt se izvaja v okviru programa Interreg Slovenija-Avstrija. Eden glavnih projektnih ciljev je pridobitev naziva Kulturna pot Sveta Evrope. S tem bi se sodelujoče regije in gradovi umestili na evropski zemljevid kulturnih poti. Kulturna pot Sveta Evrope je certifikat, ki ga Svet Evrope podeljuje mrežam, ki promovirajo skupno evropsko kulturo, zgodovino in spomin. Na strokovni konferenci, ki je potekala v murskosoboškem gradu, so strokovnjaki iz Slovenije in Avstrije predstavili prispevke o smereh raziskovanja gradov in o pomenu raziskovanja gradov za turizem. Čezmejno območje Slovenije in Avstrije, po katerem se razteza Cesta gradov s svojimi 43 gradovi, dvorci, samostani in drugimi

zgodovinskimi utrdami, je bilo opredeljeno kot skupen kulturni prostor, s skupnimi značilnostmi in vrednotami, ki je nastal skozi stalno povezovanje in izmenjavo.

Funkcija gradov je (bila) pomembna

Dr. Marko Štuhec z Univerze v Ljubljani se je v predstavitvi osredotočil zlasti na različne funkcije gradov: »Grad, graščina, dvorec niso le v kamnu, na videz trajnem materialu, opredmeteni simbol navzočnosti plemstva, danes izginule družbene skupine, temveč kompleksen sklop, ki je povezoval različne funkcije, različne dejavnosti in različne ljudi. Funkcije so se skozi čas spreminjale ali povedano z drugimi besedami: spreminjal se je njihov pomen.« Kot glavne funkcije gradov je izpostavil obrambno, organizacijsko, gospodarsko in socialno funkcijo. Dr. Harald Heppner z Univerze v Gradcu je orisal osnovne teme raziskovanja gradov na območju med Donavo, Alpami in Jadranskim morjem. Območje, ki ga pokriva Cesta gradov, vidi kot »vmesno območje Evrope – med Orientom in Okcidentom«. Strokovna konferenca se je zaključila z razpravo o vlogi in pomenu raziskovanja gradov za muzeje in turizem. Naslednja bo oktobra letos v avstrijski Radgoni.

Za sožitje z Romi

UREDNIŠTVO

FOTO: MOJPONUDNIK.SI

Romi po vsem svetu 8. aprila praznujejo svoj dan. Datum so izbrali na prvem svetovnem kongresu Romov leta 1971 v Londonu.

Minister Luka Mesec z delegacijo in Darkom Rudašem med obiskom Pušče.

Romski aktivizem je v slovenskem prostoru dosegel preboj leta 1990 z ustanovitvijo društva Romani Union Murska Sobota, delovanje pa so nadgradili z ustanovitvijo Zveze Romov Slovenije leta 1996.

Temelji obojestranskega sodelovanja

Mestna občina Murska Sobota je dom več kot 1100 Romom in edina občina v Sloveniji, kjer imajo Romi že od ustanovitve občine v občinskem svetu tudi svojega predstavnika. Na ta način jih je občina vključila v družbeno življenje ter jim omogočila sodelovanje in vpliv pri odločanju o zadevah romske skupnosti. Mestna občina je že pred leti aktivno pristopila k prostorskemu in infrastrukturnemu urejanju naselja Pušča. »Ponosni smo, da z romsko skupnostjo v občini živimo v sožitju, temelji pa so bili postavljeni v dolgih letih trdega dela in obojestranskega sodelovanja.«

Mesec obiskal Puščo

Ob dnevu Romov je Zveza Romov Slovenije pripravila slovesnost v Gledališču Park z bogatim programom. Slavnostni govornik je bil minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec, ki je pred dogodkom obiskal Puščo. V četrtek, 10. aprila, je mestna občina v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Pušča, Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo, Zvezo Romov Slovenije in Inštitutom za narodnostna vprašanja priredila predstavitev prenovljene izdaje knjige o romologu dr. Vaneku Šiftarju. Pred tem je prvi predsednik republike Milan Kučan skupaj s predsednikom uprave omenjene ustanove zasadil lipe v Drevoredu sožitja v Pušči. O tem dogodku bomo podrobneje poročali v naslednji številki Soboških novin.

Mestna občina Murska Sobota ob dnevu Romov tradicionalno izobesi zeleno-modro zastavo. Zelena barva simbolizira prostranstvo narave in svobodo gibanja, modra neskončno nebo, kolo v sredini zastave pa večno potovanje romskega naroda.

Interreg Sofinancirana EVROPSKA UNIJA
Kofinancirana von der EUROPÄISCHEN UNION

Slovenija – Österreich

Castle Road 2.0

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

ZRS Bistra
P T U J

wirtschaftsagentur
burgenland

Thermenland Süd- &
Oststeiermark Marketing
GmbH

DLBG
DEUTSCHLANDSBERG

Ne želijo posnemati drugih, temveč soustvarjati nekaj edinstvenega

KSENIJA GLAŽAR

FOTO: ARHIV ROMANO GLAUSO

Letošnje priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo in prispevek k razvoju kulturnih dejavnosti v občini je ob kulturnem prazniku prejela romska glasbena skupina Romano Glauso.

Skupina Romano Glauso, kar v romskem jeziku pomeni »romski glas«, je nastala leta 2018 na pobudo Darka Rudaša. Takrat so se glasbeniki zbrali z željo, da ustvarjajo brez omejitev – z avtorskim pristopom, ki izhaja iz njihovega vsakdanjega življenja in romske glasbene tradicije. Njihov cilj je bil ustvarjati pesmi, ki gredo hitro v uho, od čutnih balad do živahnih plesnih ritmov, in se predstaviti širši javnosti, tako doma v Pomurju kot drugod po Sloveniji. Ob ustanovitvi so želeli približati romsko kulturo širši javnosti, zlasti skozi glasbo, ki jo izvajajo v romskem jeziku. »Pomembno se nam zdi, da s pesmimi ohranjamo romski jezik, kulturno dediščino in identiteto. Želeli smo ustvariti prostor za novo romsko glasbo, ki bi izhajala iz naših izkušenj, a hkrati nagovarjala različne generacije in občinstva,« pravi Darko Rudaš.

Temelji glasbe njihove osebne izkušnje

Med prepoznavnejše pesmi spadajo »Lari fari«, »Prekmurska gibanica«, »Ma man pubister«, »Dam dam«, »Hegeduva« in »Hegedava lake cidau«. Večino besedil in glasbe napiše Darko Rudaš, pogosto mu pomaga Milan Krajnc, vključuje se tudi Igor Baranja. Njihov dolgoletni producent je Peter Ošlaj, za videospote skrbi Denis Horvat, fotografije prispeva Damijan Toth.

Večino pesmi posnamejo v romskem jeziku. Osrednja tematika je ljubezen, pogosto se dotaknejo še romske skupnosti, življenja in kulture. Žanrsko se ne omejujejo ter ustvarjajo tako mirnejše pesmi kot poskočne ritme, saj želijo, da na njihovih koncertih uživa prav vsak poslušalec. »Naš največji vzor je romska skupnost – njene zgodbe, vsakdanje življenje in energija. Glasbo ustvarjamo na podla-

gi lastnih izkušenj, prostora in časa, v katerem živimo,« pravijo v Romano Glauso. Ne želijo posnemati drugih, temveč soustvarjati nekaj edinstvenega, kar odraža njih in njihove korenine.

Romska glasba tudi čez meje Slovenije

Nastopajo na različnih dogodkih, od lokalnih prireditev, kulturnih festivalov in koncertov do večjih festivalov. Pogosto jih povabijo na poletne noči in tematske dogodke. V zadnjih letih so izvedli še tri spletne koncerte, ki so skupaj dosegli več kot 15.000 ogledov. Splet je za njih postal pomembna platforma za povezovanje s širšim občinstvom. Poleg nastopov po Pomurju pripravljajo nove spletne in studijske vsebine, zato jih bo mogoče slišati tako v živo kot na spletu. O načrtih pravijo, da želijo še dalje ustvarjati rom-

Današnja skupino Romano Glauso sestavljajo: Dušan Horvat (vokal), Darko Rudaš (kitara), Igor Baranja (harmonika), Marijo Horvat - Palko (violina), Leonardo Horvat (klaviature) in Tilen Horvat (bobni). Pomemben del zasedbe je tudi Saška Debeljak, ki sicer ni Rominja, a se je odlično naučila romskih besedil ter s svojim vokalom močno popestri njihovo glasbo in odrski nastop.

sko glasbo in jo ponesti še širše – tudi čez meje Slovenije. Trenutno pripravljajo nov album, s katerim želijo romsko kulturno dediščino predstaviti v sodobni preobleki. »Verjamemo, da lahko z glasbo gradimo mostove, spodbujamo razumevanje in promoviramo kulturno raznolikost,« še dodajajo.

Kulturno priznanje je zanje potrditev, da delujejo v pravi smeri. Ponosni so, da ustvarjajo v okolju, kot je Mestna občina Murska Sobota, ki zna prepoznati in ceniti prispevek romske skupnosti. Priznanje razumejo tudi kot novo motivacijo za širjenje poslanstva povezovanja, kulturnega izražanja in grajenja strpnostne družbe.

Mlade učijo sočutja in solidarnosti

KSENIJA GLAŽAR

Županov naziv naj prostovoljske organizacije v mestni občini v letu 2024 je prejela Osnovna šola II Murska Sobota, saj njeni učenci izvajajo različne prostovoljske aktivnosti.

Osnovni cilji prostovoljstva na šoli so razvijanje solidarnosti in pomoči med učenci različnih starosti, krepitev prijateljskih odnosov, strpnosti in spoštovanja ter medgeneracijsko sodelovanje. »Na šoli si prizadevamo, da za vse učence in učence ustvarimo varno in spodbudno učno okolje, kjer se počutijo fizično, čustveno in socialno varne ter hkrati motivirane za učenje in razvoj,« pravijo na šoli. Ob prostovoljstvu jih učijo razumeti potrebe drugih, da lažje usvojijo občutek sočutja in solidarnosti. Ob raznih aktivnostih krepijo njihove socialne veščine, mladi se naučijo prevzemati odgovornost za svoja dejanja in postajajo samozavestnejši.

Sodelujejo z različnimi organizacijami

Z nastopi in delavnicami lepšajo dneve varovancem Doma starejših Murska Sobota. Ob praznikih okrašujejo njihove prostore in izdelujejo voščilnice, praznične dneve pa obogatijo še s kulturnim programom. Sodelujejo z Društvom gluhih in naglušnih Murska Sobota. V adventnem času so za njihove člane pripravili nastop. Že vse od začetka se vključujejo v vseslovensko akcijo Dan za spre-

membe, da bi hitreje opazili potrebe v domači skupnosti in se nanje aktivno odzvali. V okviru akcije so ob šoli uredili cvetlična korita in v okolici izvedli očiščevalno akcijo, sodelovali so na delavnicah in izvedli Tek podnebne solidarnosti. Pridružujejo se tradicionalni akciji Pokloni zvezek, ki jo organizira Karitas. Učenci in zaposleni prinašajo zvezke, ki jih potrebujejo sovrstniki v Sloveniji. Decembra zbirajo hrano za male živali in jo predajo Društvu za zaščito živali Pomurja.

Božične voščilnice za otroke, ki so izgubili starše

Udeležujejo se različnih delavnic, ki jih pripravijo na Osnovni šoli IV Murska Sobota, in tako spoznavajo njihov vsakdanjik. Za učence prostovoljce so organizirali delavnico v sodelovanju z YoungCaritas. Njihove prostovoljke so učencem želele predstaviti pomen prostovoljstva in vlogo mladih. Udeležujejo se tudi delavnic v Hiši Sadeži družbe. Na šoli aprila organizirajo izmenjevalnico rabljenih, a še uporabnih oblačil in knjig. V sodelovanju z društvom Palčica Pomagalčica so presortirali več kot tona zbranih plastičnih zamaškov. Zbrana sredstva so bila namenjena samoplačniškim terapijam hudo bol-

nih otrok. Prostovoljci iz sedmega in osmega razreda so pomagali pri organizaciji božično-novoletnih daril za otroke iz socialno ogroženih družin. Učenci devetih razredov so na pobudo Borisa Muhiča z veseljem priskočili na pomoč pri zavijanju daril in pisanju božičnih voščilnic za otroke, ki so tragično izgubili enega ali oba starša.

Starejši učenci pomagajo mlajšim

Na šoli poskušajo slediti smernicam vključujoče šole, zato izvajajo projekt tutorstva, kjer starejši učenci in učenke pomagajo mlajšim pri učenju, organizaciji šolskega dela in vsakodnevnih izzivih. Gre za prostovoljno obliko družjenja in nesebične pomoči. Učenci in učenke delujejo v parih in se tedensko srečujejo na šoli. Na šoli opažajo, da se vsako leto več učencev in učenek aktivno vključuje v prostovoljske akcije, kar jih zelo veseli. Vse več jih s prostovoljskimi dejavnostmi pridobi priložnost za učenje novih veščin, ki jim lahko koristijo v šoli in pozneje v življenju. Dodajajo, da s prostovoljstvom pridobijo številne koristne izkušnje, veščine in vrednote.

Osnovna šola II Murska Sobota svoje učence in učenke vzgaja z veliko empatije in sočutja do sočloveka, mladi pa prostovoljske dejavnosti opravljajo z velikim veseljem in veliko mero odgovornosti.

V okviru delavnic oziroma akcij krepijo medgeneracijsko sodelovanje ter razvijajo čut za pomoč in skrb za različne ranljive skupine. S tem mladi sami razvijajo zaupanje v lastne sposobnosti in prevzemajo odgovornosti za svoja dejanja. Pridobivajo tudi nova znanja in izkušnje, razvijajo vrednote, ki jim dajo pozitivno usmeritev, ter nadgrajujejo in poglobljajo svoje znanje.

Podjetnice so se združile: delijo zmage in poraze

KSENİJA GLAŽAR

Jerneja Gašpar in Laura Kopunovič iz Aurora Coworkinga sta pripravili srečanje podjetnic. Glede na odziv upata, da bodo s podobnimi srečanji nadaljevali.

Udeleženke je srečanje Povezane in podjetne v Pomurju navdušilo. Ker jih veliko dela od doma, jim družba in izmenjava mnenj veliko pomenita.

Aurora Coworking v središču Murske Sobote, ki trenutno šteje šestnajst članic in članov ter šest podpornih članic in članov, letos praznuje deset let. »Ne gre le za prostor, za sodelo, temveč za skupnost, ki se je spletla okoli tematik, ki nas povezujejo. Naj bo to podjetništvo, dobra hrana, potovanja ali karkoli drugega. Tukaj se dobivamo člani in članice ter naši prijatelji, sodelavci, partnerji, otroci, vsi, ki so odprte glave in srca,« pravi Laura Kopunovič. Udeleženkam srečanja podjetnic je uvodoma pojasnila, kako je pred desetimi leti še kot študentka izvedla prvi dogodek. Kako se znebiti omejujočih prepičanj s Petro Škarja, na katerem

se je zbralo kar trideset ljudi. »Ne glede na to, kako težak se zdi izziv, če si nekaj resnično želiš, lahko to dosežeš,« pravi. Ta izkušnja, ki jo je pridobila, še preden se je podala na trg dela, ji je odprla vrata do mnogih priložnosti in jo naučila, da se rast največkrat zgodi ravno takrat, ko pogumno stopimo v neznan. »Ta lekcija ne spremlja še danes,« dodaja. Od takrat organizira različne interne dogodke, kot so zaključki, pikniki in družabni večeri. Z Jernejo Gašpar sta združili moči in ustvarili dogodek, na katerem so podjetnice delile svoje zmage in poraze.

Zgodbe vseh

Podjetnice so predstavile svoje zgodbe iz sveta podjetništva in izzive, s katerimi se soočajo, razpravljale so o prioritetah ter usklajevanju posla in družinskega življenja. Maša se je na Goričko priselila iz Ljubljane in s partnerjem kupila kmetijo, kjer se ukvarjata z vrtnarstvom, prodajata pa tudi rezano cvetje in vsako leto dodata še kakšno novost. Tudi Darja se je na Goričko priselila iz mesta, potem ko je pustila službo v banki, na Goričkem pa je ustvarila hiši iz konoplje in slame. Anja, ki se ukvarja z digitalnimi ilustracijami, se je na Goričko priselila z Obale. Za sabo je pustila celodnevno delo in se posvetila vzgoji otroka. Kot podjetnici se ji zdi pomembno,

da delaš več stvari in nimaš le enega vira dohodka. Biologinja Manjo, ki se ukvarja z znanstveno in naravoslovno ilustracijo, je v Mursko Soboto pripeljala ljubezen. Ukvarjajo se še z jogo, osebno in duhovno rastjo, razvojem spletnih aplikacij, arhitekturo, fotografijo ... Tatjana, ki se ukvarja z jogo, je povedala, da je podjetništvo pot, ki se nikoli ne konča, temveč le nadgrajuje in dopolnjuje. »Butični dogodek je bil krasen. Ravno prav majhen in ravno prav velik, da se lahko iskreno sprosti in povežeš. Najbolj sem navdušena, ker so ga organizirale mlade podjetnice. Občutiti njihov žar je dragoceno in resnično začutiš nov navdih. In verjamem, da bodo še naprej pisale uspešne zgodbe povezovanja ženskega podjetništva v Pomurju,« je misli strnila ena od udeleženk.

Podjetnice so predstavile svoje zgodbe iz sveta podjetništva in izzive, s katerimi se soočajo, razpravljale so o prioritetah ter usklajevanju posla in družinskega življenja.

Preoblikovanje mobilnosti na podeželju za trajnostno prihodnost

UREDNIŠTVO

Mestna občina Murska Sobota na povabilo pobratene hrvaške občine Podstrana sodeluje v projektu GreenMove, ki ga v okviru programa za državljane, enakost, pravice in vrednote (CERV-2024-Mreženje mest) financira Evropska komisija.

Na srečanju je bila v ospredju zaveza vseh partnerjev, da si bodo skupaj prizadevali za bolj trajnosten in vključujoč okvir mobilnosti na podeželju.

Projekt se osredotoča na zaščito podeželskih območij, njihovo spodbujanje in ozaveščanje o njih na lokalni, regionalni in nadnacionalni ravni. Projekt GreenMove se je uspešno začel z mednarodnim uvodnim srečanjem, ki je konec februarja potekalo na grškem otoku Krk. Na srečanju, ki ga je gostila občina Severni Krk, so se zbrali predstavniki iz 16 evropskih držav in tako obeležili začetek skupnih prizadevanj za spodbujanje trajnostne mobilnosti na podeželju.

Za bolj zeleno prihodnost

GreenMove je ambiciozna pobuda, namenjena reševanju okoljskih izzivov, povezanih z mobilnostjo na podeželju. Cilj projekta je spodbujati trajnostne rešitve mobilnosti na podeželju z inovativnimi tehnologijami, participativnimi strategijami in močnim nadnacionalnim sodelovanjem. GreenMove si s preoblikovanjem podeželja prizadeva za politike omejevanja prometa in zmanjšanje zastojev na cestah, za območja z nizkimi emisijami in s tem za zmanjšanje onesnaževanja okolja. Projekt je namenjen krepitvi dialoga in sodelovanja med zainteresiranimi stranmi, ki si na seminarjih, delavnicah in dogodkih izmenjujejo znanja in najboljše prakse. Na temeljih digitalnih orodij in informacijske tehnologije bo GreenMove olajšal sprejemanje in izvajanje politik trajnostnega razvoja v podeželskih skupnostih.

Močna mreža za trajni učinek

GreenMove je vzpostavil močno mrežo mest, ki se ukvarjajo s trajnostno mobilnostjo. V projektu bodo v naslednjih osemnajstih mesecih oblikovali akcijske načrte, prilagojene za vsako sodelujoče podeželsko območje, in to ob aktivnem sodelovanju občanov in lokalnih skupnosti. S spodbujanjem demokratične udeležbe in ozaveščanjem o evropskih vrednotah GreenMove krepi pomen trajnostne mobilnosti pri oblikovanju prihodnosti podeželskih skupnosti.

Glavni poudarki uvodnega sestanka

Na dvodnevem dogodku na severnem Krku je več kot trideset predstavnikov iz sedemnajstih partnerskih organizacij izmenjalo najboljše prakse. Na okrogli mizi so razpravljali o lokalnih izzivih na področju mobilnosti, sodelovali pa so tudi v dejavnostih za krepitev zmogljivosti, namenjenih krepitvi čezmejnega sodelovanja.

Financira
Evropska unija

Jose Antonio Morales, ustanovitelj Aurora Coworkinga: Podjetniška pot se pogosto začne kot samotna pustolovščina. A sčasoma ugotovimo, da brez drugih ni pravega razvoja. Ne gre le za poslovne rezultate in pridobivanje novih veščin – gre za občutek podpore in razumevanja.

Rešujejo ogrožene ljudi in blažijo revščino

ALEŠ CIPOT

Območno združenje Rdečega križa Murska Sobota je v Murski republiki hotela Zvezda izvedlo skupščino, ki se je je udeležilo 33 od 39 delegatov krajevnih organizacij Rdečega križa.

Območno združenje Rdečega križa Murska Sobota je izvedlo skupščino, ki se je je udeležilo 33 od 39 delegatov krajevnih organizacij Rdečega križa.

Da bi se približali krvodajalcem, so lani izvedli več teren-skih krvodajalskih akcij. Krvodajalske akcije na oddelku za transfuzijsko dejavnost v Splošni bolnišnici Murska Sobota organizirajo skupaj s krajevnimi organizacijami Rdečega križa, občinami, podjetji, ustanovami, vojsko, različnimi društvi in drugimi pobudniki. Lani je kri prvič darovalo 161 oseb. Po podatkih sistema E-kaplja je bilo 2354 krvodajalcev, kar je 186 manj kot leta 2023, a so glede na okoliščine s tem podatkom zadovoljni. Lani so izvedli 32 tečajev prve pomoči za voznike motornih vozil, ki se jih je udeležilo 605 kandidatov. Izvedli so enajst usposabljanj prve pomoči za delovne organizacije, udeležilo se jih je 242 kandidatov, izvedli pa so tudi tečaj bolničarja, na katerem so usposobili devetnajst kandidatov.

Kako aktivni so bili?

Na območju, ki ga pokriva murskosoboško območno združenje, je bilo lani v evidence vpisanih 1830 pro-silcev in prejemnikov paketov, posameznikov in družin, skupaj z družinskimi člani pa je uporabnikov 3900. Na novo je lani za prehrabne pakete zaprosilo več kot dvesto uporabnikov. Lani so na območju dvanajstih občin razdelili približno 118

ton prehranskih artiklov v skupni vrednosti 237 tisoč evrov. Poleg tega so razdelili še več kot štiristo kilogramov drugih higienskih potrebščin. Na terenu jim pri razdeljevanju prehrabnih paketov pomaga več kot dvesto prostovoljcev. Razdelili so še oblačila, obutev in druge oblike materialne pomoči, pomagali pa so tudi finančno v skupni vrednosti nekaj več kot 76 tisoč evrov. Največ teh sredstev so namenili tistim, ki so utrpeli škodo v poplavih leta 2023, pomagali so tudi pri plačilu položnic in šolskih malic, nakupu šolskih potrebščin ali z vrednostnimi boni. Lani so brezplačno letovanje na morju v Zdravilišču RKS Debeli rtič omogočili 44 otrokom in šestim starejšim občanom iz ranljivih skupin, med zimskimi počitnicami so na letovanje odpeljali štirinajst otrok, v poletih počitnicah pa trideset. Redno izvajajo tudi program dela z mladimi ter podpirajo delovanje in izvajanje drugih programov.

Vse naštetu je le del zelo pomembnih aktivnosti, ki jih opravljajo v Rdečem križu. Rešujejo ogrožene ljudi in življenja ter blažijo revščino, lajšajo socialne stiske, izboljšujejo socialni položaj, krepijo zdravje in dvigujejo kakovost življenja.

Pomemben prispevek k izboljšanju zdravja v Pomurju

KSENIJA GLAŽAR

Zdravstveni dom Murska Sobota, največji zdravstveni dom v pomurski regiji in eden največjih v Sloveniji, izvaja storitve na sedežu zavoda v Murski Soboti in v 21 dislociranih enotah.

Zdravstveni dom zagotavlja primarno zdravstveno varstvo na področjih družinske medicine, pediatrije, ginekologije in zobozdravstva ter specialistično dejavnost na področjih pulmologije, tirologije, dermatologije, psihiatrije, pedopsihiatrije, klinične psihologije, ultrazvočnih preiskav, pedontologije, parodontologije in endodontije. Pod njegovim okriljem delujejo Center za krepitev zdravja, Center za preprečevanje in zdravljenje od prepovedanih drog, Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov, Center za duševno zdravje odraslih ter Razvojna ambulanta s centrom za zgodnjo obravnavo. Storitve opravljajo še na področjih antikoagulacijskega zdravljenja, cepljenja, medicine dela prometa in športa ter patronaže, vzpostavili so centralni diagnostični laboratorij. Zdravstveno dejavnost izvajajo tudi v domovih za starejše občane in v zavodu za prestajanje kazni. Po besedah direktorice Edith Žizek Sapač zagotavljajo neprekinjeno zdravstveno varstvo z dežurno službo in enoto za hitre preglede v urgentnem centru Splošne bolnišnice Murska Sobota, zobozdravstveno in pediatrično dežurno službo, nujno medicinsko pomoč in nenujne reševalne prevoze.

Preventivno zdravstveno varstvo

Preventivno zdravstveno varstvo na primarni ravni izvajajo na področjih zdravstvenega varstva dojenčkov, otrok, šolskih otrok in mladine, zobozdravstvenega varstva otrok in mladine, zdravstvenega varstva odraslih v dejavnosti splošne medicine (referenčne ambulan-te) in za varovanje, obravnavane v patronažnem varstvu. V Centru za krepitev zdravja izvajajo zdravstvenovzgojne delavnice in individualna svetovanja, ki so namenjena osebam s prisotnimi dejavniki tveganja za kronične bolezni, osebam z visokim tveganjem za razvoj kronične bolezni ter tistim z že prisotnimi kroničnimi boleznimi. V okviru omenjenih obravnav strokovnjaki udeležencem posredujejo strokovne informacije, jih učijo veščin ter jim nudijo podporo in pomoč za dolgotrajno spremembo življenjskih navad oziroma za krepitev duševnega zdravja. Program temelji na procesu opolnomočenja oseb v skrbi za lastno zdravje.

V preteklih letih so v celoti dogradili oziroma obnovili zgradbe v Murski Soboti.

Obnova in rekonstrukcija zdravstvenih postaj

V letošnjem letu načrtujejo realizacijo programa dela v obsegu, kot izhaja iz Načrta fizičnega obsega zdravstvenih storitev po sklenjeni pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Želijo razširiti obstoječe programe in pridobiti nove, kot so kardiologija, ortopedija in urologija.

V preteklih letih so v celoti dogradili oziroma obnovili zgradbe v Murski Soboti, v letu 2025 načrtujejo obnovo in rekonstrukcijo zdravstvenih postaj Martjanci, Beltinci in Rogašovci.

Skupaj s partnerji (avstrijskim mestom Gradec, Centrom za zdravje in razvoj Murska Sobota ter Koroško univerzo uporabnih znanosti) so v okviru čezmejnega programa Interreg Slovenija-Avstrija 2021–2027 uspešno kandidirali na razpisu in pridobili sredstva za izvajanje projekta Zdravje za vse/Health for all. S ciljno usmerjenimi komunikacijskimi ukrepi in ponudbo zdravstvenih storitev na treh novih dislociranih lokacijah Centra za krepitev zdravja (Gornji Petrovci, Martjanci in Beltinci) motivirajo nove uporabnike, da izkoristijo ponudbo zdravstvenih in izobraževalnih storitev centra ter tako izboljšajo svoj z zdravjem povezan življenjski slog in okrepijo znanje zdravstvene pismenosti. Novost v ponudbi je tudi mobilna enota omenjenega centra. Direktorica razloži, da izkušnje kažejo, da je ciljne skupine preventivnih storitev najlažje doseči tako, da jih poiščejo v njihovih okoljih.

Na večjih prireditvah promocija zdravega načina življenja

Čez vse leto promovirajo zdrav način življenja in vabijo na preventivne programe. V maju bodo

pripravili dan odprtih vrat Zdravstvene postaje Gornji Petrovci, ob svetovnem dnevu zdravja bodo potekale aktivnosti v okviru Centra za krepitev zdravja, prav tako se vse leto udeležujejo večjih prireditvev v lokalnem okolju.

Zdravstveni dom Murska Sobota je bil ustanovljen leta 1929 in je lani praznoval 95. obletnico delovanja. Vsa desetletja je pomembno prispeval k izboljšanju zdravja v Pomurju. Je neprofitni javni zavod, ki skrbi za malo manj kot 60 tisoč prebivalcev na območju Upravnih enot Murska Sobota. Konec lanskega leta je bilo v njem 427 zaposlenih.

Mlada Bakovčanka s knjigo o čudežu življenja

KSENIJA GLAŽAR

Eva Novak je napisala knjigo, s katero je na lanskem natečaju Mladi pisatelj osvojila drugo mesto.

Pred kratkim je pri Založbi SKA izdala knjigo »Zaslužiš si živeti večno«. Potem ko ji je znanka poslala oglaš za lanski natečaj Mladi pisatelj, ki ga je razpisala omenjena založba, se je nanj nemudoma odzvala, a brez pričakovanj. Čeprav je želela le sodelovati, je na natečaju osvojila drugo mesto. Ideja za knjigo je v njej zorela že dalj časa. V prostem času se namreč ukvarja tudi s filozofijo in psihologijo, zato so te teme pri njej že dolgo časa zavzele posebno mesto, zdaj pa jih je prenesla tudi na papir. Odločilno vlogo je imelo njeno družinsko okolje, saj jo družina pri njenih aktivnostih nenehno spodbuja.

V žarišču temeljne vrednote

Knjiga pripoveduje o dekletu, ki sede na vlak, namenjen v Mesto luči. Avtorica razloži, da ne gre le za premikanje od kraja do kraja, temveč zlasti za življenjsko izkušnjo. Protagonistka na tem vlaku spozna gospo, ki ji pripoveduje nauke, pozneje pa ugotovi, da sta tako gospa kot strojevodja njena družinska člana. Vsako poglavje ima naslovni verz, ki oriše njegovo vsebino in se navezuje na teme oziroma vrednote, kot so ljube-

Knjiga Eve Novak je ganljiv in filozofsko navdihujoč roman o življenju, njegovem pomenu in vrednotah, ki oblikujejo našo pot. Glavna junakinja se z vlakom odpravi na potovanje, ki ni le fizično premikanje med kraji, temveč tudi globoko osebno raziskovanje smisla življenja.

zen, veselje, žalost in trpljenje. »To ni roman, temveč odsev duše, saj vsakdo v svoji duši nosi ravno te bolečine, strahove in tudi radosti, ki sem jih opisala v knjigi,« pravi Eva, ki želi nekoč postati zdravnica, natančneje psihiatrinja.

Pisateljsko delo ji je zelo všeč, zato bo zagotovo napisala še kakšno knjigo. Sledila bo temam o času, življenju in večnosti, s katerimi se, kot pravi, ukvarjamo največ. In meni, da je tako tudi prav.

Knjiga mlade Bakovčanke odpira srce, dviga duha in daje občutek, da je življenje v vseh svojih minljivostih res čudež.

Kdo je Eva Novak?

Je dijakinja prvega letnika Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. V prostem času se ukvar-

ja z glasbo. Igra namreč kitaro in violino, včasih pa zaigra še na klavir ali orgle. Rada tudi komponira in piše pesmi. Ukvarja se še z literarnim ustvarjanjem, v

mlajših letih je pisala zlasti pesmi, zdaj piše romane. Pogosto sodeluje na šolskih debatnih turnirjih.

Smo Slovenci zadržani pri modnem slogu?

NATALIJA KREFT

Sredi marca je oblikovalec Aleš Černi na deveti samostojni modni reviji predstavil svojo najnovejšo kolekcijo. A njegova pot v svet mode se je začela mnogo prej – že v sedmem razredu osnovne šole, ko je organiziral prvo modno revijo.

»Zadovoljen in navdušen sem, da je moje delo osvojilo srca občinstva,« pravi oblikovalec, ki so mu navdih ljudje okoli njega. Vedno namreč rad opazuje različne sloge, navade in osebnosti, kar se odraža v njegovih kreacijah. Vendar takšen projekt ni stvar nekaj tednov, ampak zahteva celoletno predanost, pri čemer se delo najintenzivneje stopnjuje v zadnjih šestih mesecih. Kljub vsakodnevni službeni vožnji v Maribor vedno najde čas in prostor za ustvar-

janje. »Veliko idej se porodi ravno na cesti,« priznava.

Smo zadržani, z nekaj izjemami

Slovensko okolje vsekakor vpliva na njegov slog. »Priznam, da bi v drugem okolju prav gotovo ustvarjal drugačne stvari. Pri nas smo namreč vseeno bolj zadržani, z nekaj izjemami,« pravi in dodaja, da kljub temu najraje oblikuje nosljive kose, ki jih ljudje z veseljem oblečejo. Oblikovanje oblačil ni le ustvarjalno delo, temveč tudi zahteven tehnični postopek. Šivanje in izdelava oblačil zahtevata natančnost in poznavanje klasičnih tehnik, ki jih je treba nadgrajevati z znanjem o sodobnih materialih in novih pristopih. »Osnovno znanje šivanja stalno nadgrajujem, zato se vsak dan naučim nekaj novega,« poudarja.

Trend poceni nakupovanja

Oblikovalec opaža, da se modni trendi hitro spreminjajo, pogosto pa ga razžalosti odnos ljudi do oblačil. »Vse preveč ljudi kupuje poceni in neakovostna oblačila za enkratno uporabo. Kupujejo fasade, ne pa srca!« kritično ugotavlja in dodaja, da slovenska modna industrija ni v najboljši kondiciji. Po njegovem mnenju šolski sistem za učenje šivanja ni ustrezno prilagojen sodobnim potrebam, kar dodatno otežuje razvoj kakovostne domače modne scene. Kljub izzivom Aleš Černi ostaja zvest svoji strasti. »Vsak posameznik raste skozi leta, razvija svoje sposobnosti in gleda v prihodnost. Tudi jaz. Vedno si želim narediti nekaj boljšega, zato se učim vsak dan.«

Z modno revijo je ponovno dokazal, da je slovenska moda lahko inovativna, edinstvena in navdihujoča – če le najde pravega ustvarjalca.

Vse preveč ljudi kupuje poceni in neakovostna oblačila za enkratno uporabo. Kupujejo fasade, ne pa srca!

Kulturne izmenjave med partnerskima mestoma

UREDNIŠTVO

FOTO: GALERIJA MURSKA SOBOTA

Promocijska akcija Naprej v preteklost se tokrat osredotoča na vprašanje, kako muzeji vidijo svojo prihodnost, kako ohranjajo preteklost in kako se na zabaven način povezujejo z občinstvom.

Razstave dajejo vpogled v umetniško ustvarjalnost obeh mest. Skozi umetnost in kulturo namreč bolje razumemo in doživljamo ljudi, družbo in čas.

Med vsemi šestimi partnerskimi mesti naše občine ima Ingolstadt na področju kulture posebno mesto. Potem ko se je sredi 60. let prejšnjega stoletja v to nemško mesto izselilo veliko ljudi iz naših krajev, zlasti zaradi zaposlitve v tovarni Audi, nas z mestom na Bavarskem veže dolgoletno partnerstvo, ki je bilo s slovesnim podpisom uradno potrjeno 30. marca 1979. V Ingolstadtu od leta 1977 deluje celo slovensko kulturno-prosvetno društvo Lastovka, ki združuje tam živeče Slovence in njihove potomce.

Sodelovanje, ki rodi sadove

Mesti tesno sodelujeta na več področjih, predvsem na kulturnem. Že vrsto let namreč vsaki dve leti pomurski umetniki, zlasti iz Murske Sobote, razstavljajo v Ingolstadtu (ali živijo v tamkajšnji umetniški rezidenci), v vmesnih letih pa umetniki iz mesta in regije Ingolstadt razstavljajo v Galeriji Murska Sobota.

Poklon romskim muzikantom

KSENIJA GLAŽAR

Jožek Horvat - Muc je napisal novo knjigo, ki je tokrat posvečena romskim muzikantom.

Horvat - Muc, ki se ukvarja z raziskovanjem romske zgodovine in kulture, je v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota predstavil svojo novo knjigo z naslovom »Romski muzikanti v Prekmurju«. Poudari, da ne piše o glasbenikih, temveč muzikantih, kot jim pravijo Romi. Za omenjeno tematiko se je odločil, ker je bilo doslej to področje slabo raziskano. Črpal je iz obsežnega arhiva, lastnih spominov ter pričevanj glasbenikov in njihovih družin. Dvojezično knjigo, izdana je bila namreč v slovenskem in angleškem jeziku, je izdal Inštitut za romološke študije, izobraževanje in kulturo ob finančni podpori ministrstva za kulturo.

Dragocena dokumentarna vrednost

Knjiga vsebuje intervjuje in predstavitev različnih romskih glasbenih skupin ali posameznih glasbenikov iz Prekmurja, bogato je tudi fotografsko gradivo. V prvem poglavju avtor piše o romski kulturi skozi glasbo, v drugem se osredotoča na glasbo Romov skozi oči večinoma Neromov. Tretje poglavje je posvečeno romskim muzikantom iz Prekmurja. Podrobneje predstavi 24 romskih glasbenih skupin, od najstarejših do sodobnih, med drugim Elmir Baranja bando, Hački bando, Halgato band, Lango, Gitano band in Šandorjevo bando. V

Jožek Horvat - Muc je doslej izdal 57 knjig, od tega 54 kot avtor in tri kot soavtor. V večini del se posveča raziskovanju romske zgodovine in kulture. V letošnjem letu bo izšla še knjiga, ki bo obravnavala genocid nad Romi.

četrtem poglavju opiše šestnajst pomembnih glasbenih osebnosti, kot so Miško Baranja, Luka Baranja, Štefan Borovšak - Didi, Miško Kontrec, Nina Brasseur, Denis Maver in Dušan Horvat - Vajta. V zadnjem poglavju je avtor navedel naselja z romsko populacijo v Prekmurju in romske muzikante teh krajev. Knjiga ima zlasti dokumentarno vrednost, saj dokumentira obstoj in dejavnost posameznikov in glasbenih skupin med prekmurskimi Romi, ki se jim občasno pridružijo tudi Neromi.

Knjiga vsebuje intervjuje in predstavitev različnih romskih glasbenih skupin ali posameznih glasbenikov iz Prekmurja, bogato je tudi fotografsko gradivo.

Pesem teče kot reka, ki nikoli ne usahne

ALEŠ CIPOT

Mešani pevski zbor Štefana Kovača marca pripravil tradicionalni, že 56. pomladni koncert.

Na koncertu z naslovom Pesem teče kot reka so nastopili še pevski zbor Stari kovači pod vodstvom Matjaža Kuharja ter otroški in mladinski pevski zbor POŠ Gederovci z učiteljem Gašperjem Gombocem. Koncert so pevke in pevci začeli in končali s tuji-ma filmskima skladbama, vmes so zapeli slovenske pesmi, ki opevajo Muro, Tiso in Donavo, s pesmijo so se podali tudi čez lužo in se nato s skladbami iz Istre prek Dragonje in Kolpe ter prek Koroške in Drave vrnili domov.

Naj melodije ostanejo v srcih

Dodobra zapolnjeni dvorani Gledališča Park so zaželeli, da naj melodije ostanejo v srcih in jih vse ponesejo v nove zgodbe, v neznane kraje, v nepozabne spomine, tudi ko utihne zadnji ton, kajti pesem – tako kot reka – naj nikoli ne usahne. Koncertu je sledila pogostitev, ki so jo z mentorji pripravili dijakinje in dijaki SŠGT Radenci. Izvedbo koncerta so omogočili Mestna občina Murska Sobota, Radenska Adriatic, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, Občina Puconci, PKP Cargo International SI, BTC Murska Sobota in Cana Royal Water.

Mešani pevski zbor Štefana Kovača je v Gledališču Park pripravil tradicionalni, že 56. pomladni koncert. | Foto: Loris Cipot

Življenjske zgodbe kot poklicna ljubezen

GEZA GRABAR

Etnologinjo Jelko Pšajd zanimajo »mali« ljudje.

Jelka Pšajd z urednikom (del njenih zgodb interpretira Simona Cizar). | Foto: Tomislav Vrečič

Po knjigi »Če klonkaš, sa ti opre«, ki jo je leta 2005 kot življenjske zgodbe iz Porabja izdal Pomurski muzej, je v okviru knjižne zbirke Med Rabo in Muro etnologinja Jelka Pšajd izdala svojo drugo knjigo »Težko je bilo, a smo zdržali/Žmetno je bilau, depa smo zdržali«. To je že 27. knjiga omenjene knjižne zbirke. V publikaciji so na 179 straneh zajete zgodbe šestih oseb, dveh moških in štirih žensk, iz Porabja, Prekmurja, Prlekije in Radgonskega kota. Zapisane so v knjižnem jeziku in v porabskem narečju.

Zapisano bo ostalo za vedno

Avtorica, ki v Pomurskem muzeju z več vidikov preučuje širše območje Pomurja in Porabja, pravi, da so osebne zgodbe njena velika strast, zato se z njimi ukvarja že vse poklicno obdobje, torej več kot dvajset let. V tokratnih zgodbah o mladosti, poti v tujino ter delu tam in na zemlji doma, prepletenem s težkim življenjem in revščino, o šegah in zakonskem ali samskem življenju ter o spominih na starše in otroštvo so se nekatere osebe izpostavile z imenom in priimkom, tri pa so želele ostati neimenovane. Izbrani fotograf-

ski material je neposredno in posredno povezan z življenjem pripovedovalk in pripovedovalcev. »Imela sem srečo, da me je k pisanju oziroma objavi povabil urednik Franci Just, kar je danes sreča ob tovrstni tematiki,« je poudarila.

Od Porabja do Kočevskega

»Imam moralno dolžnost izdati še nadaljevanje zgodb iz Porabja, ki sem jih s pomočjo Valike in Monike z Radia Monošter zbirala v letu 2023. To delo še nastaja, trenutno besedila prepisujem,« je razkrila načrte. Prav pod njenim peresom nastajajo zgodbe Prekmurcev, ki so v petdesetih letih 20. stoletja odšli s trebuhom za kruhom na Kočevsko. Nekateri so tam ostali, drugi so se vrnil. Napoveduje, da bo tudi to tematiko ob pomoči posameznikov in ustanov v obliki življenjskih zgodb in z opisi razmer na obeh območjih v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja objavila v knjigi.

»Z leti opažam, kako neprecenljive in vredne so zapisane zgodbe preteklega načina življenja, ki izginja ali pa je že popolnoma izginil – razen v spominjanju in spominih 'navadnih' posameznic in posameznikov. Mi ga z dokumentiranjem in objavljanjem ohranjamo.«

»Življenje iz zemlje«

GEZA GRABAR

Gre za prenovljeni del stalne razstave »Ljudje ob Muri«.

Več tisočletij stara lončenina. | Foto: Tomislav Vrečič

Na ogled so najdbe, odkrite med arheološkimi izkopavanji ob gradnji pomurske avtoceste. Dr. Branko Kerman, direktor Pomurskega muzeja, je spomnil, da so se arheološka izkopavanja ob gradnji ceste začela leta 2000, največji arheološki teren je bil Nova tabla na območju pri današnjem paviljonu Expano pri Soboškem jezeru. Izkopavanja so z manjšimi presledki trajala do leta 2008, raziskali pa so okrog dvajset velikih arheoloških najdišč.

Od bakrene do bronaste do starejše in mlajše železne dobe

Ob Kermanu je avtor razstave tudi Samo Sankovič, sodelavec z arheološkega oddelka, vsebinsko pa je razdeljena na več sklopov: posodje, kamnito orodje, tkalstvo in izdelava kovinskih predmetov. »Osrednji del predstavljajo kronološko razvrščene keramične najdbe, združene v veliki vitrini. Posodje je razvrščeno po kulturnih horizontih, od bakrene in bronaste do starejše in mlajše železne dobe,« je povedal direktor muzeja in dodal, da razstavljeno keramično gradivo predstavlja kontinuiteto prazgodovinske poselitve v Pomurju.

Na odprtju prenovljenega dela sta ob dr. Branku Kermanu o velikem pomenu obogatene stalne razstave spregovorila še dr. Bojan Djurić, profesor za klasično arheologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani v pokoju, in murskosoboški župan mag. Damjan Anželj.

Z izkopavanji so arheologi odkrili številne naselbine in grobišča iz bakrene, bronaste ter starejše in mlajše železne dobe, ki so dali povsem novo podobo poselitev obmurskih nižav.

Otroci bdeli in brali

KSENIJA GLAŽAR

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je v sodelovanju z Osnovno šolo I Murska Sobota izvedla Noč z Andersenom.

Na prvem branju je sodelovalo dvajset otrok.

Leta 2000 so se v češkem mestu Uherské Hradiště odločili, da bodo rojstni dan H. C. Andersena obeležili z bedenjem in branjem njegovih knjig, na prvem branju pa je sodelovalo dvajset otrok. Naslednje leto se je ideja razširila in k Noči z Andersenom je pristopilo kar štirideset knjižnic, leta 2018 so se jim nato pridružili tudi v Murski Soboti. Učenci šole so po noči v knjižnici in prebiranju Andersenovih zgodb naslednji dan pripravili predstavo, in sicer priredbo »Zaklete kraljične« iz knjige »Tristo zajcev«. Pravljice je zbral Milko Matičetov, zapisala pa Anja Štefan. Spomnili so se tudi Mikija Mustra, saj letos obeležujemo stoletnico njegovega rojstva.

Nikolina Krpić:

Zelo smo se zabavali in bilo mi je všeč, da smo izdelovali lutke. Z veseljem sem pojedla pico za večerjo in bogat zajtrk, ki so nam ga pripravili. Izdelovali smo veliko različnih stvari, naslednji dan pa smo to pokazali staršem.

Vrhunski harmonikarji v naših krajih, celo iz Kitajske

KSENIJA GLAŽAR

Društvo harmonikarjev Murska Sobota je 20. obletnico ustanovitve obeležilo s koncertom v Gledališču Park.

Društvo harmonikarjev Murska Sobota je bilo ustanovljeno v začetku leta 2005, čeprav je bilo, enako kot Trio harmonik, aktivno že dve leti. Pobudniki ustanovitve so bili takratni člani Trio harmonik SLO A3 Dejan Prasl, Borut Mori in Matej Zavec. Maja istega leta je v organizaciji novoustanovljenega društva potekalo prvo srečanje harmonikarjev v Moravskih Toplicah. V društvo je danes včlanjenih več kot sto članov iz Slovenije in tujine. Člani društva so poleg domačih glasbenikov tudi člani strokovnih žirij iz tujine, ki sodelujejo na tekmovanju PannoniAccordion. Harmonikarski orkester, ki v polni zasedbi šteje 25 članov, je najprej izvajal skladbe za širše množice ter občinstvo navduševal s filmsko in drugo žanrsko glasbo.

V njem igrajo nekdanji učenci glasbenih šol in nekaj učiteljev harmonike, zasedbo pa v širšem prostoru najbolj prepoznajo po tem, da dodajajo še flavto, klarinet, bas in tolkala. Repertoar orkestra zajema sodobne priredbe popularne glasbe, filmsko glasbo, argentinski tango in originalne skladbe za tovrstne zasedbe. Mednarodno srečanje harmonikarjev PannoniAccordion je v dvajsetih letih postalo dobro prepoznavno in spada med večja v tem delu Evrope. Tako tekmovalci, ki tekmujejo v različnih starostnih kategorijah solistov, komornih skupin in orkestrrov, kot tudi člani strokovnih žirij prihajajo iz osrednjega dela Evrope, pred leti tudi iz Ukrajine, Rusije, Belorusije, Litve in celo Kitajske. Na letošnjem 19. srečanju bodo tekmovali tudi harmonikarski orkestri, za uvod v srečanje pa organizatorji skupaj z OI JSKD Murska Sobota pripra-

Z organizacijo srečanja ponudijo koncerte vrhunskih umetnikov v domačem kraju.

Srečanje harmonikarjev PannoniAccordion med 15. in 17. majem

Tako orkester kot tudi manjše instrumentalne zasedbe, ki delujejo v okviru Društva harmonikarjev Murska Sobota, se z veseljem odzovejo vabilom organizatorjev prireditev v lokalnem okolju in v tujini. Orkester se udeležuje mednarodnih tekmovanj in je že prejel dve srebrni nagradi v Italiji in na Hrvaškem. Vzporedno z umetniškim poustvarjanjem društvo vsako leto organizira mednarodno srečanje harmonikarjev, v okviru katerega poteka tekmovanje mladih glasbenikov v izvajanju različnih glasbenih zvrsti od klasične, ljudske in narodnozabavne do zabavne in jazzovske glasbe. Sprva je potekalo v Moravskih Toplicah, nato v Beltincih, od leta 2017 pa v Murski Soboti. Postalo je stičišče različnih kultur, saj je povežalo glasbenike resne klasične glasbe in ljudske glasbe ter jazz.

Letošnjega mednarodnega srečanja harmonikarjev PannoniAccordion med 15. in 17. majem v Murski Soboti se bodo udeležili glasbeniki iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije, Poljske, Slovaške, Češke, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Črne gore, morebiti pa tudi še iz Ukrajine in Srbije.

vljajo revijo odraslih harmonikarskih orkestrrov Slovenije. Osrednji dogodek ob obletnici je bil koncert harmonikarskih orkestrrov, na katerem sta poleg domačega

orkestra nastopila še harmonikarski orkester AKUD Sonja Marinković iz Novega Sada v Srbiji in harmonikarski orkester iz Lipnice v sosednji Avstriji.

Legendarni Partizan dobil knjigo

GEZA GRABAR

Z dokumenti, fotografijami in pričevanji so izčrpno predstavljeni razvoj, pomen in vpliv tega legendarnega športnega objekta na telesno kulturo in rekreacijo po letu 1945 v mestu in njegovem zaledju.

V okviru zbirke Športna knjižnica Športne zveze Murska Sobota je konec februarja izšla 14. knjiga »Dom Partizan«. Njen avtor je Ludvik Zelko iz Murske Sobote, upokojeni dolgoletni sekretar mursko-soboške športne zveze oziroma njenih predhodnic; pri vsebini so kot soavtorji sodelovali števil-

ni, ki so tako ali drugače povezani s pestro športno dejavnostjo tega objekta. Na priložnostni novinarski konferenci v pokrajinski in študijski knjižnici, ki je bila 18. marca, natanko na dan 105. obletnice organizirane športne dejavnosti v mestu oziroma ustanovitve Telovadnega in ljudskoprosvetnega društva

Sokol Murska Sobota, so avtor, podžupan Jure Lang, Igor Makari in Goran Gutalj, podpredsednik in sekretar Športne zveze Murska Sobota, ter Jožek Škrilec iz regijske pisarne Olimpijskega komiteja Slovenije poudarili velik pomen ohranjanja športne dediščine oziroma spomina na ta objekt.

S predstavitve knjige. | Foto: regijska pisarna OKS pri ŠZ Murska Sobota

Knjiga kronološko opisuje dogajanje v domu od leta 1945 do danes: organiziranost, tekmovanja in vadbo. V skladu z imeni objekta je ime nosila tudi športna dejavnost. Tudi številni ljubitelji športa in zgodovine so pozdravili izid še ene knjige, ki za vse nas in zlasti za naše zanamce pomeni dragoceno dokumentarno gradivo o življenju in delu športne dejavnosti v mestu.

»Igramo svojo igro, vedno pa imamo načrt, kako prelisičiti nasprotnice«

ALEŠ CIPOT

Pogovarjali smo se z Vladimirjem Kokolom, najboljšim trenerjem ženskih ekip v Sloveniji, trenerjem serijskih prvakinja Slovenije pri ŽNK Mura Nona.y

Zveza nogometnih trenerjev Slovenije je nedavno na Brdu pri Kranju podelila priznanja najboljšim trenerjem v letu 2024. Za najboljšega trenerja ženskih nogometnih ekip je izbrala Vladimirja Kokola, in sicer zlasti zaradi osvojitve naslovov državnih in pokalnih prvakinja ter uvrstitve v drugi krog kvalifikacij za ligo prvakinja.

Bi lahko s ščepcem prepotentnosti zatrdili, da sta oba naslova – tako prvenstveni kot pokalni – že zagotovljena?

Devet točk prednosti v prvenstvu je dovolj velik kapital, da bi morali osvojiti prvenstvo, a bodimo raje previdni, saj je žoga okrogla. Pokalno tekmovalništvo pa je specifično. V pripravljenosti in formi smo res korak pred vsemi drugimi ekipami. Vsake tekme se lotimo z izjemno osredotočenostjo, ničesar ne prepuščamo naključju, smo previdni. Tudi zato imamo takšne rezultate. Delamo res skrajno zavzeto.

Zanimivo je, da vaš največji konkurent skorajda ni več ŽNK Olimpija Ljubljana, ampak kar ŽNK Ljubljana.

Trenutno največji konkurent res postaja ekipa Ljubljane, a bomo videli, kako bo v naslednji sezoni, saj nogometna zveza s priključevanjem ženskih ekip moškim ekipam vzpostavlja nova pravila.

Kaj je bistvo vsega, kar prenašate na svoje igralke?

Posest, presing, protipresing in uživanje v igri.

Če želijo uživati v igri, jim morate dati tudi svobodo ...

Zmeraj. Tudi na treningih spodbujam drugačen pristop. Če je igralka kak dan izrazito nerazpoložena, lahko trenira individualno. V nogometu morajo uživati.

Glede na izkazano superiornost se verjetno ne prilagajate igri in specifikam drugih ekip.

Igramo svojo igro, vedno pa imamo načrt, kako prelisičiti nasprotnice. Prve spremembe pogosto opraviš po petih minutah

Zveza nogometnih trenerjev Slovenije je Vladimirja Kokola izbrala za najboljšega trenerja ženskih nogometnih ekip v Sloveniji za leto 2024.

igre. Pravzaprav še ni bilo tekme, da ne bi med igro menjal sistema igre.

V katerem igralnem sistemu igrate?

Če sem čisto iskren, so zame vsi igralni sistemi enaki. Z manjšimi korekcijami lahko hitro spremenimo način igre.

Obdobje priprav je zelo kratko, tekme pa so v pripravljalnih tekmah običajno zelo močne.

Med pripravami smo vse tekme odigrali proti zelo močnim nasprotnicam. Ker smo vedeli, da bomo v kvalifikacijah za ligo prvakinja trpeli in da bomo v podrejenem položaju, smo se na to morali pripraviti, saj med letom na domačih tekmah pogosto zmagujemo tudi z desetimi goli prednosti. Na evropskih tekmah je zgodba seveda povsem drugačna.

Lahko naštejete nekaj posebnosti ženskega nogometa?

Zlasti mladost. Domači ligi primanjkuje kadra, prav tako mladinska liga in precej večja medijska pozornost. Opazen je odliv igralok. Dokler se punce izobražujejo, še vztrajajo v domačem nogometu. Ker pa v slovenskem ženskem nogometu ni večjih denarnih sredstev, jih večina ob dobri ponudbi takoj odide v tujino.

Ali ne bi bilo spoštljivo do vas, da vse pomembne tekme igrate na glavnem igrišču Fazanerije, ne pa v Bratonicah in Radencih?

Prav gotovo bi morali vsaj tri četrtine tekem igrati na Fazaneriji. Ne samo zaradi ugleda, rezulta-

tov in kakovosti ekipe. Tekme na Fazaneriji bi namreč prinesle tudi več gledalcev. Upam, da bomo zadnji del prvenstva, ko bomo igrali proti Olimpiji, Ljubljani in Radomljam, igrali na Fazaneriji.

V čem je razlika v treniranju ženskih ekip v primerjavi z moškimi?

Vsak dan je ogromno pogovarjanja. V letu in pol še nismo imeli resnega konflikta, vse smo rešili s pogovorom. Pri moških preprosto povzdigneš glas in nogometaša pošlješ v garderobo, tako je konflikt razrešen.

Ali se v prihodnje vidite tudi v moškem nogometu?

Nisem prepričan. Na področju vodenja ženskih ekip imam še nekaj ambicij za delo v tujini. Nekaj ponudb sem že prejel. V moškem nogometu se slovenski trener zelo težko prebije v tujino. Nogomet sem igral do 39. leta, zato je trajalo zelo dolgo, da sem opravil izobraževanje in pridobil vse trenerске licence.

Kakšna je razlika v nogometu iz časa, ko ste ga še igrali, in nogometom danes?

Nogomet je zdaj zlasti veliko hitrejši. Nekoč je bolj temeljil na tehničnih in fizičnih sposobnostih. Včasih smo na tekmi pretekli šest ali sedem kilometrov, danes jih nogometaši na najvišji ravni pretečejo dvanajst ali trinajst. V naši ligi je premalo dvobojev. Pri najboljših slovenskih ekipah sicer lahko opazimo, da se igralci znajo zgraditi in obdržati žogo. Sicer je današnji nogomet zelo hiter, igralci takoj oddajo žogo, rezultat pa je ogromno izgubljenih žog.

DRUŠTVO ZA RITMIČNO GIMNASTIKO

Murska Sobota je ob pomoči Športnega društva Rubin organiziralo prvo pomursko prvenstvo ritmične gimnastike v skupinskih sestavah. V športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota se je 29. marca v različnih starostnih kategorijah predstavilo 25 ekip, skupaj je tekmovalo kar 107 tekmovalk. Tekmovanje je spremljala polna dvorana navijačev, ki so uživali v prikazanih sestavah. Nekatera dekleta so prvič občutila, kaj pomeni nastopiti s tekmovalno sestavo pred sodnicami in številno publiko. Za druge je bila to dobra generalka pred prihajajočimi tekmovanji državnega ranga. Včasih smo tekmovalke iz naše regije lahko »prešteli na prste«, danes pa imamo kar dve veliki ekipi na eni in drugi strani Mure.

NOGOMETAŠICE ŽNK MURA NONA

so se z zmago nad ekipo ŽNK Radomlje Medex prebile v finale ženskega pokala Pivovarne Union. Tekmo so odigrale 29. marca na igrišču z umetno travo v Športnem parku Radomlje. Murašice so zmagale z rezultatom 5:1. Strelke za Muro so bile Noelle Vilčnik, Lea Dolinar, Špela Kolbl (dvakrat) in Gala Dasović Ravnik. Za Radomlje je zadela Ula Omerzu. Tekmo drugega polfinala v Ajdovščini med ekipama Primorje Tosla Nutricosmetics in ŽNK Ljubljana so dobile Ljubljančanke. Tako se bodo nogometašice Mure None za osvojitve tretjega zaporednega naslova pokalnih prvakinja spopadle z nogometašicami Ljubljane.

ODBOJKARJI PANVITE POMGRADA

so se v Murski Soboti v drugi tekmi četrtine finala državnega prvenstva spopadli z odbojkarji Alpacem Kanala in prepričljivo izgubili z rezultatom 0:3. Ker je ekipa Kanala s 3:0 dobila tudi prvo tekmo, se je z dvema zmagama uvrstila v polfinale državnega prvenstva, kjer jih čaka Calcit Volley. Pri Panviti Pomgradu so tako končali letošnjo sezono, v kateri so pomladili ekipo in priložnost ponudili novim in mladim igralcem. Nekateri so jo izkoristili bolj, drugi nekoliko manj. Sezona je bila prepredena z ogromno poškodbami in boleznimi zlasti v prvem delu prvenstva, kar je ekipo pahnilo v zeleno skupino in borbo za obstanek. Tam je suvereno osvojila prvo mesto, obstala v ligi in se uvrstila v četrtfinale.

ALEŠ CIPOT

Obiskali Porto, da bi sodelovali v športu

KSENIJA GLAŽAR

Športna zveza Murska Sobota pri razvoju športnih strategij sodeluje s portugalskimi partnerji.

Obisk v Portu je udeležencem prinesel konkretne rešitve v obliki novih projektov in okrepljenih mednarodnih povezav, ki bodo prispevale k nadaljnjemu razvoju športa v Pomurju in širše.

V okviru projekta Mostovi znanja: krepitev športnih kapacitet v manj razvitih regijah EU z izkušnjami iz Portugalske (MOZAK) se je delegacija športne zveze udeležila petdnevnega strokovnega obiska v Portu na Portugalskem, ki je bil financiran iz programa Erasmus+ KA182-SPO. Cilj obiska je bil vzpostaviti in okrepiti mednarodno sodelovanje na področju športa in razvoj strategij za izboljšanje delovanja športnih organizacij. Na Portugalskem so se srečali z akterji in strokovnjaki ustanove Polytechnic Institute of Porto ter skupaj s portugalskimi partnerji razvijali nove projektne ideje in strategije. Rezultat je prijava treh novih projektov v programu Erasmus+ Sport. Poudarek je na digitalizaciji v športu in s tem izboljšanju upravljanja športnih organizacij s pomočjo sodobnih digitalnih rešitev. Vzpostaviti želijo sistem za vzporedno kariero športnikov ter omogočiti lažje usklajevanje športa in izobraževanja. Tretji poudarek je preprečevanje poškodb v športu ter uvajanje inovativnih metod za varnejšo vadbo in zmanjšanje tveganja poškodb.

Vpogled v visoko raven organizacije

Poleg formalnih srečanj in delavnic so obiskali roketni klub Porto ter se srečali s trenerjem druge ekipe in podrobneje spoznali organizacijo vrhunškega roketnega kluba. Imeli so edinstveno priložnost spoznati organizacijo evropskega prvenstva v rokometu, kar jim je dalo vpogled v visoko raven organizacije mednarodnih športnih dogodkov. Analizirali so portugalske dobre prakse in razpravljali o možnostih prenosa teh rešitev v Slovenijo. Projekt potrjuje, da sta povezovanje in sodelovanje s tujimi športnimi organizacijami ključnega pomena za napredek in razvoj trajnostnih rešitev v športu.

Na Portugalskem so se srečali z akterji in strokovnjaki ustanove Polytechnic Institute of Porto ter skupaj s portugalskimi partnerji razvijali nove projektne ideje in strategije. Rezultat je prijava treh novih projektov v programu Erasmus+ Sport.

Ženske ekipe, ki so zaznamovale leto 2024

ALEŠ CIPOT

Najboljše ženske športne ekipe v Mestni občini Murska Sobota v letu 2024 med kolektivnimi športi so Ženski nogometni klub Mura Nona, Društvo za ritmično gimnastiko Murska Sobota in Ženski odbojarski klub Murska Sobota.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je v sodelovanju z murskosoboško športno zvezo in mestno občino v Gledališču Park konec januarja 2025 pripravil slovesnost za najboljše športnice in športnike v mestni občini v letu 2024. Podžupan Jure Lang in podpredsednik Športne zveze Murska Sobota Igor Makari sta najboljšim športnicam in športnikom ter športnim kolektivom v mestni občini podelila nagrade za lansko leto.

Ženski nogometni klub Mura Nona

Nogometašice Ženskega nogometnega kluba Mura Nona so si v sezoni 2024 pod taktirko trenerja Vladimirja Kokola podredile slovenski nogometni prostor, saj so z naslovoma državnih in pokalnih prvakinj Slovenije osvojile dvojno krono. Murašice so bile v sezoni 2024 uspešne tudi na evropskih tekmovanjih. Na tekmah za uvrstitev v ligo prvakinj so v primerjavi s predlansko sezono storile nov korak v razvoju. Mednarodne nastope so v letu 2024 končale korak pred najelitnejšim tekmovanjem Uefine lige prvakinj. V klubu se še naprej trudijo profesionalizirati strokovni in igralski kader, ob tem poskušajo uveljaviti čim več domačih nogometašic in jim omogočiti igranje na najvišji ravni slovenskega nogometa.

Društvo za ritmično gimnastiko Murska Sobota

Ritmična gimnastika je v Premurju prisotna že od daljnjega leta 1979. Gre za olimpijsko disciplino, ki združuje prvine gimnastike, baleta in plesa. Pri tem športu igrajo ključno vlogo gibljivost, pravilna drža in sposobnost natančnega nadzorovanja telesa. V letu 2024 so članice Društva za ritmično gimnastiko Murska Sobota na prvenstvenih tekmovanjih Slovenije in mednarodnih turnirjih osvojile štiri zlate, dve srebrni in pet bronastih medalj v kategoriji skupinskih sestav ter pet zlatih, pet srebrnih in sedem bronastih medalj v posamičnih kategorijah. Na državnem prvenstvu Slovenije so v posamičnih kategorijah osvojile tri medalje v različnih starostnih kategorijah, in sicer kadetinja Mara Recek prvo mesto s kolebnico, mladinka Jerca Recek tretje mesto s kiji in mladinka Lana Erjavec drugo mesto s kolebnico. Najuspešnejša ekipa v skupinski kategoriji s sestavo z žogami v postavi Špela

Nogometašice Ženskega nogometnega kluba Mura Nona so v letu 2024 postale državne in pokalne prvakinja Slovenije ter zelo dobro nastopale v kvalifikacijah za ligo prvakinj.

Tekmovalke Društva za ritmično gimnastiko Murska Sobota so v letu 2024 osvojile več zlatih, srebrnih in bronastih medalj v različnih starostnih kategorijah v različnih disciplinah na različnih državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Članice Ženskega odbojarskega kluba Murska Sobota so v letu 2024 dosegle 5. mesto v 2. državni odbojarski ligi, kadetinja I 15. mesto, kadetinja II 56. mesto in starejše deklice A 47. mesto.

Babošek, Anja Hozjan, Neža Kranjec in Mara Recek je državno prvenstvo zaključila na četrtem mestu.

Ženski odbojarski klub Murska Sobota

Ženski odbojarski klub Murska Sobota samostojno deluje od leta 2014. Klub ostaja sinonim za kakovostno delo z mladimi ter stabilno okolje za igralko in trenerje. Največ pozornosti posvečajo delu z mladimi odbojarkaricami, ki jih postopoma vključujejo v člansko ekipo, zato njeno

jedro sestavljajo doma vzgojene igralko. O uspešnem delu pričajo tudi številne igralko v drugih pomurskih klubih, ki so svoje prve odbojarske korake naredile prav v soboškem klubu. V sezoni 2024 je v klubu aktivno treniralo 78 deklet. Trenersko ekipo je sestavljalo pet trenerjev. V letu 2024 so članice dosegle 5. mesto v 2. državni odbojarski ligi, kadetinja I 15. mesto, kadetinja II 56. mesto in starejše deklice A 47. mesto.

Teniški spektakel upravičil sloves

ALEŠ CIPOT

Ob podpori Mestne občine Murska Sobota in Teniške zveze Slovenije se jev Tenis centru Murska Sobota odvijal profesionalni teniški turnir za ženske z nagradnim skladom 60.000 dolarjev.

Slovenka Kaja Juvan je v četrtfinalu premagala Litovko Justino Mikulskyte (6:4, 6:2). V polfinalu je Juvan igrala s poznejšo zmagovalko Terezo Valentovo, ki je v četrtfinalu gladko izločila finalistko Maribora Poljanjko Lindo Klinckovo (6:0, 6:1). V polfinalu sta se nato pomerili vrhunski igralke – Juvan ima namreč že veliko izkušenj z velikih turnirjev, saj je leta 2022 na svetovni lestvici WTA zasedala že 58. mesto, Valentova pa je lani osvojila mladinski turnir za veliko nagrado Pariza in bila četrta mladinka na svetu.

Juvan žal izpadla v polfinalu

Kaja Juvan je tekmovalje začela ključila v polfinalu z rezultatom 2:6 in 0:6. »Nasprotnica je bila danes boljša. Ni mi pustila nobenih pravih možnosti, jaz sem pa igrala pod svojimi zmoglostmi. Kljub temu sem s turnirjem zadovoljna, počasi se vračam v tekmovalno formo. V Murski Soboti sem se počutila zelo dobro, turnir je vrhunsko organiziran. Vsa pohvala ekipi Tenis centra Murska Sobota,« je povedala po porazu. Valentova je po polfinalni tekmi povedala: »Proti Kaji in pred tako številnimi gledalci je bilo zelo težko igrati. Uspela sem ostati zbrana in zelo sem vesela zmage.« V prvem polfinalu je bila Gruzijka Mariam Bolkvadze boljša od Francozinje Jessike Ponchet (7:5, 5:7, 6:2).

Turnir eni najboljših mladink na svetu

V finalu je Čehinja premagala Gruzijko z rezultatom 1:6, 6:2 in 6:3. »Nasprotnica je igrala zelo dobro, morala sem ostati zbrana, verjeti vase in se boriti za vsako točko. Vedela sem, da se bodo priložnosti pojavile, le izkoristiti jih bo treba. Vzdušje je bilo odlično, igralke zelo cenimo dober obisk. Ker nam to res veliko pomeni, bi se zahvalila vsem, ki so nas prišli podpret,« je po tekmi povedala zmagovalka.

Zmagovalki dvojic Marčinko in Wuerth iz Hrvaške

V finalu dvojic sta zmagali Petra Marčinko in Tara Wuerth iz Hrvaške. Z rezultatom 6:3, 2:6 in 10:4 sta ugnali sestre I-Hsuan Cho in Yi Tsen Cho iz Tajvana. Za nagrado sta Hrvatice prejeli 75 točk za lestvico WTA in 3036 ameriških dolarjev.

Žrebanje nagrad za obiskovalce

Ob sobotnem polfinalu in nedeljskem finalu je organizator izžrebal sto nagrad za obiskovalce. Glavne nagrade so med drugim podarili podjetje Sava turizem, in sicer vikend paket za dve osebi v portoroškem hotelu Histron, Andreja Klepač svoj novi teniški lopar Head in Avtohiša Meško vikend najem vozila Hyundai Kona.

Turnir v številkah

Na tekmovalju je sodelovalo 56 igralk v posamezni konkurenci in 16 parov. Prihajale so iz dvajsetih držav sveta, največ je bilo Evropejk, prišle pa so tudi igralke iz Kitajske in ZDA. Turnir je bil vreden 75 točk za lestvico WTA, nagradni sklad pa 60.000 USD, zato turnir sodi med najmočnejše turnirje serije ITF. V zadnjem tednu marca je bil ta turnir tretji najmočnejši na svetu. Na njem so nastopile igralke, ki nastopajo na turnirjih za veliko nagrado, na lestvici WTA pa so uvrščene med 63. in 200. mestom. Gostovanje za regijo pomeni zelo veliko promocijo in tudi priložnost za razvoj gospodarstva. V tem tednu so v hotelskem kompleksu v Radencih zabeležili 750 nočitev. Turnir je bil zelo dobra priložnost za domače mlade igralke, saj so lahko spremljale tenis najvišje ravni in iz tega črpale dodatno motivacijo za trening. Na tekmovalju je zmagovalka osemnajstletna nekdanja zmagovalka mladinskega Roland Garrosa, ki je pokazala raven igre, vredno uvrstitve med najboljših deset svetovne lestvice, še zlasti v polfinalu, ko je premagala izkušeno Kajo Juvan, nekoč že 58. igralko sveta. Tudi Juvan je pokazala izjemno igro, vendar po dobrem letu premora njeno telo žal ni zdržalo do konca tekme. Organizatorji turnirja so se z BTC-jem in mestno občino dogovorili, da bo turnir na tej ali še višji ravni v Murski Soboti potekal vsaj naslednjih pet let.

Osebe ženskega profesionalnega teniškega turnirja W75 BTC – Murska Sobota Open 2025.

Zmagala je ena najboljših mladink na svetu, 18-letna Čehinja Tereza Valentova.

Obudili šahovske turnirje za najmlajše

GEZA GRABAR

Šahovsko društvo Pomgrad iz Murske Sobote ima dolgo tradicijo in je eno najbolje organiziranih in tekmovalno uspešnih v državi. Obudili so nekoč zelo priljubljene osnovnošolske turnirje za mlade iz celotnega Pomurja.

Ti so prvi korak k odkrivanju mladih šahovskih talentov, z njimi pa želijo mlade tudi spodbuditi, da naj se jih čim več ukvarja s to miselnostno igro. »S prihodom mlajše generacije v upravni odbor društva smo obudili spomin na čase, ko so se razvijala prijateljstva in odlični šahisti, zlasti pa smo se posvetili temu, kaj je mladim v teh letih najbolj pomembno,« je dejal Matej Graj, od leta 2023 predsednik društva. Povedal je, da so se odločili obuditi turnirje, da bi mladim po desetletju spet ponudili priložnost, da pokažejo svoje znanje, s turnirji pa gradijo tudi prihodnost društva.

Letos štirje turnirji

Petkove turnirje prireajo tudi z namenom povezovanja mladit, saj po pandemiji zanje v Pomurju ni bilo dovolj turnirjev. »Mladi za razvoj šahovske vizije, razvijanja vrlin in pridobivanja izkušenj potrebujejo igro v živo,« je prepričan predsednik. Doslej so izvedli dva turnirja, ki so sicer vsak drugi petek v mesecu. Prva turnirja sta bila na Osnovni šoli I Murska Sobota, tam bo tudi tretji, zadnji v tem šolskem letu pa bo 16. maja v Mikku. Grah je ob tem omenil ravnatelja šole Aleša Benka, ki je njihovo zamisel sprejel z odprtimi rokami. Ravno na

tej šoli so namreč turnirji nekoč že potekali.

Najboljši

Prvega turnirja, ki je potekal na valentinovo, torej v petek, 14. februarja, se je udeležilo 26 osnovnošolcev. Prvo mesto med dečki je osvojil Maj Šmigoc (OŠ I Murska Sobota), drugi je bil Aleks Grčar (OŠ Bogojina) in tretji Jurij Vratarič (OŠ Bogojina). Med dekletimi je bila skupna zmagovalka Ana Casar, na drugo mesto se je uvrstila Zala Raus in na tretje Ella Papič (vse OŠ Bogojina). Na drugem šahovskem turnirju je za šahovnice sedlo 21 osnovnošolcev. Prva tri mesta pri

Prvi koraki novih šahovskih talentov.

deklicah so dosegle Julija Gjerek (OŠ Janeza Kuharja Razkrižje), Doroteja Vegič (OŠ I Murska Sobota) in Ella Papič (OŠ Bogojina); najboljši med dečki so z de-

litvijo točk bili Aleks Grčar (OŠ Bogojina), Jure Biro (OŠ I Murska Sobota) in Jurij Vratarič (OŠ Bogojina).

Mladi gasilci iz Kroga regijski prvaki

GEZA GRABAR

Nepričakovan uspeh je toliko večji, ker so mladi iz tega društva novinci na tovrstnih tekmovanjih.

Tekmovalci iz murskosoboške gasilske zveze na regijskem tekmovanju.

» Letos smo se prvič lotili tega izziva. Na tekmovanju gasilske mladine murskosoboške zveze smo tekmovali v kategorijah mladincev in pionirjev. Mladinci so pristali na dvanajstem mestu, pionirji pa so bili odlični drugi,« je dejal poveljnik PGD Krog Matej Grabar. Na regijskem tekmovanju, ki je v organizaciji PGD Lipa potekalo v prostorih beltinske osnovne šole, je kroška ekipa, ki so jo sestavljali Ema, Jan in Polona, med 28 ekipami dosegla najboljši rezultat ter se uvrstila na državno tekmovanje, ki bo v Velenju. »Ob tej priložnosti bi se rad iskreno zahvalil mladim tekmovalcem za izjemno zavzetost, staršem, ki nam zaupajo svoje otroke, mentorici Aniti Kovačič za trud in čas, ki ju nameni za napredek naše mladine, članu Sašu Kuharju, namestniku Alešu Grabarju ter vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali pri delu z mladimi. Zahvala gre tudi KS Krog za odlično sodelovanje,« je poudaril Grabar. V Beltincih je druga ekipa pionirjev iz naše zveze – iz PGD Nemčavci – pristala na prav tako visokem 7. mestu; v konkurenci 31 ekip so bili na regijskem tekmovanju odlični tudi mladinci iz PGD Bakovci in PGD Murska Sobota, saj so osvojili 10. oziroma 15. mesto.

Steber podvodnega reševanja že več kot 40 let

GEZA GRABAR

Goran Klemenčič, dobitnik zlatega znaka Civilne zaščite

S podelitve na Brdu pri Kranju.

Je zanesljiv, strokoven in predan, zato brez njega podvodna reševalna služba ne bi bila takšna, kot je, pravi dr. Mitja Slavinec, dolgoletni predsednik Slovenske potapljaške zveze in Potapljaškega društva Murska Sobota. Dodaja, da je prejemnik zlatega znaka lahko vzor vsem podvodnim reševalcem, saj ima za sabo kar 263 intervencij. V predlogu Slovenske potapljaške zveze za to visoko priznanje so zapisali, da se je Goran Klemenčič murskosoboški enoti za podvodno reševanje pridružil leta 1984. Najprej je deloval kot podvodni reševalec, nato kot namestnik vodje, danes je vodja Reševalne postaje Murska Sobota ter Skupine reševalnih postaj za Pomurje in Podravje.

Vreden posnemanja

V predlogu tudi piše, da ga odlikujejo požrtvovalnost, zanesljivost in izjemna strokovnost, prostovoljsko delovanje v korist ogroženih pa dojema kot življenjsko poslanstvo. Pri tem je kdaj brez zadržkov izpostavil tudi lastno življenje. Med neko intervencijo se je huje poškodoval, potreboval je celo oživljanje in hospitalizacijo. Je inštruktor potapljanja napredne stopnje in svoje bogate izkušnje na

Murskosoboški enoti za podvodno reševanje se je pridružil leta 1984. Najprej je deloval kot podvodni reševalec, nato kot namestnik vodje, danes je vodja Reševalne postaje Murska Sobota ter Skupine reševalnih postaj za Pomurje in Podravje.

področju potapljanja in podvodnega reševanja uspešno in nesebično prenaša na mlajše. Odgovorne funkcije opravlja tudi v matičnem Potapljaškem društvu Murska Sobota, kjer je že pet mandатов podpredsednik. Klemenčič je zaradi dela in predanosti prostovoljskemu delu podvodnega reševalca zelo svetel zgled vsem podvodnim reševalcem. Kljub temu da opravlja zelo odgovorno funkcijo in je reševalec z enim najdaljših stažev v Podvodni reševalni službi Slovenije, v katero so združene krajevne enote za podvodno reševanje, je še zmeraj operativno zelo aktiven. Pogosto kljub prisotnosti številnih drugih reševalcev iz vode rešuje tudi on. Do zdaj je sodeloval pri kar 263 intervencijah.

Več kot priznanje

Po prejemu odmevnega priznanja je dejal, da mu veliko po-

meni, saj je zahvala za njegovo trdo, večletno delo in predanost, veseli pa so ga bili tudi v njegovi družini, ki mu pri tem poslanstvu ves čas stoji ob strani. »To ni le osebni dosežek, temveč hkrati potrditev pomena sodelovanja in skupinskega dela pri zagotavljanju zaščite in reševanja. Prav tako je spodbuda za nadaljnje delo in razvoj na tem področju ter motivacija za še večje prispevanje skupnosti.«

Dodal je še, da je potapljanje zelo zahteven šport, ob tem pa se morajo reševalci marsičemu odreči, saj uspešno delo zahteva redno vzdrževanje psihofizične kondicije.

KS Črnelavci

Navdihujejo z ustvarjalnostjo

KSENIJA GLAŽAR

Delajo, kar jim narekuje srce, in pri tem neizmerno uživajo: Iva je poslanstvo našla v glasbi, Denis uživa v ustvarjanju lesenih izdelkov, Anica se sprošča ob ustvarjanju praskank.

Predstavljamo tri občane, ki so lahko s svojo ustvarjalnostjo marsikomu vzgled in navdih.

Glasba je njen svet

Ivo Žizek, ki je do nedavnega živel v Rakičanu, glasba spremlja že od otroštva. Zdaj zaključuje dodiplomski študij opernega petja na graški akademiji za glasbo in uprizoritveno umetnost, pred tem je obiskovala Konservatorij za glasbo in balet Maribor, smer pe-

Vsak projekt ji, kot pravi, prinaša nova znanja in izkušnje, ki jo oblikujejo kot pevko in umetnico. Z glasbenimi ustvarjalci pripravljajo novo pesem, ki jo bo kmalu predstavila javnosti. »Petje je moj način izražanja, z glasom prenašam čustva, zgodbe in misli. Je moja največja strast, ki me vodi skozi življenje,« zaključuje. Po študiju se želi preizkusiti v vlogi solistke ob spremljavi simfoničnega orkestra, ne bi pa zavrnila niti ustvarjanja muzikalov in oper ter drugih vrst glas-

Denis rad ustvarja iz lesa

Denis Kozar iz Rakičana se ukvarja z izdelavo lesenih izdelkov. Že kot otrok je veliko časa preživel v očetovi delavnici in vpil njegovo znanje. Ravno oče Slavko je bil njegov največji navdih, da nekoč tudi on postane »ezermešter«. Leta 2000 je željo uresničil in njegove sanje o D'lejsu so postale resničnost. D v imenu pomeni seveda Denis, kot ponosen Prekmurec pa je dodal še narečni izraz »lejs«.

Izdelovanje lesenih izdelkov ga pomirja. Ob tem ga veseli, ker vedno nastane nekaj novega. Izdeluje namreč okraske za veliko noč, božič in druge dekorativne izdelke, lesene sveče, zelo priljubljene so slike na lesu, naredi še lesene napise za torte, darila za slavlja in obletnice ter izdelke za podjetja (lesena embalaža, poslovna darila, stenske ure, logotipi športnih in drugih društev). V začetku se sploh ni zavedal, kaj vse je mogoče izdelati iz lesa. A se je lotil vsega, kar so stranke naročile. Veseli ga, ko ljudi navduši z lepimi in izvirnimi izdelki, ki so rezultat dela njegovih rok.

Anica Kosednar »škraba remenke«

Anica Kosednar iz Veščice je bila nekoč šivilja v Muri. Po upokojitvi se je, kot pravi, prekvalificirala v čebelarko, za hobi pa že več kot deset let ustvarja praskanke. K temu jo je po dolgem nagovarjanju prepričala Kristina Ropoša, sosedka v Vidoncih, kjer ima manjšo hišico, čebelnjak in vrt. Ker je Kristina metodo praskanja želela predati prihodnjim rodovom, je nagovorila tudi sosedo. Tehnike, ki zahteva veliko spretnosti in potrpežljivosti, se Anica sprva ni želela lotiti, čeprav je pisanice občudovala, po vztrajnosti sosede pa je vendarle popustila. Prvotno tehniko in prve motive je kmalu nadgradila, zato zdaj iz dneva v dan nastajajo novi in novi, vedno bolj dodelani motivi. Anica je bila vedno aktivna, tudi po upokojitvi.

»Nekoč sem rad igral nogomet, zdaj pa rad ustvarjam. Veseli me, ko nekdo prejme moj izdelek in je vesel, ker je unikaten,« pravi Denis Kozar iz D'lejsa.

Rada pomaga drugim, poje, pleše in ustvarja. Veliko ji pomeni druženje. Zanj meni, da ga nikakor ne smemo opustiti.

Aktivna je tudi v več društvih: je predsednica Čebelarskega društva Grad, članica Goriškega društva za lepše vütro, društva Kostanj na Tišini ter kulturno-umetniškega, turističnega in športnega društva v Veščici, kjer pripravljajo

velikonočno delavnico in razstavo. Deluje tudi v gasilstvu, trenutno je v domačem gasilskem društvu poveljnica veteranov. Za eno praskanko porabi tudi do tri ure časa. Ko začne ustvarjati, se potopi v delo in pozabi na vse. Izvaja tudi delavnice praskanja pisanic in je prejemnica rokodelskega certifikata.

»Mož v enem kotu slika, jaz v drugem ustvarjam praskanke. Vsak je zatopljen v svoje delo, v ozadju je le mirna glasba. Tako ustvarjava ure in ure,« pravi Anica Kosednar.

»Glasba je moj način življenja, ki ga živim vsak dan, in moja stalnica že kar nekaj časa. Vsak dan me napolnjuje z energijo, bodisi ob trenutnih veselja bodisi v čustveno zahtevnejših obdobjih. Z glasbo lahko pripovedujem zgodbe, se povezujem z ljudmi in izražam tisto, česar besede včasih ne morejo opisati,« pravi Iva Žizek.

tje. Sčasoma jo je pot pripeljala do opernega petja, ki je postalo njeno glavno področje umetniškega izražanja. »Z glasom ustvarjam glasbo, ki prepleta moč klasične tehnike in iskrenost pop izraza, ter tako gradim most med tema glasbenima svetovoma,« pravi mlado dekle. Operno petje ji predstavlja velik izziv, saj zahteva tehnično dovršenost, nadzor in globoko interpretacijo. Veseli jo tudi popularna glasba, ki omogoča drugačen, bolj intimen stik s poslušalci. Rada zaigra tudi na klavir, ki ji pomaga pri študiju in učenju novih skladb. Trenutno deluje kot solistka ter sodeluje z odličnimi glasbeniki, producenti in mentorji.

benega izražanja. V prihodnosti se želi posvečati kakovostni interpretaciji in iskanju novih glasbenih poti, ki bodo izražale njeno osebnost in vizijo. Prav tako bo nadaljevala s pisanjem in snemanjem avtorskih pesmi, ki jih ustvarjajo z ekipo. »Moje ustvarjanje mi vedno znova potrjuje, da je glasba moje poslanstvo, in veselim se vsega, kar mi bo prihodnost prinesla,« še pravi Iva. Proste trenutke, ki jih zaradi študija in nastopov ne ostane prav veliko, rada preživlja z družino in prijatelji, ki so ji v oporo in ji dajejo motivacijo. Rada se odpravi v naravo, saj v njej najde navdih za ustvarjanje, ukvarja pa se tudi s športom (tek, aerobna vadba).

Naslednja številka Soboških novin izide v četrtek, 15. maja 2025.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Tamara Gradinski (predsednica), Damjan Anželj, mag. Brigita Perhavec, Mitja Kovačič, Nives Cajnko, Darko Rudaš in Anton Slavic.

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Novinarji: Geza Grabar, Aleš Cipot, Natalija

Kreft, Ksenija Glažar in Melita Marič.

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava in tisk: Grafex, d. o. o.

Naklada: 7500 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 18

ISSN št.: C501-4166

Uredništvo medija ne odgovarja

za kvaliteto in slovnično pravilnost

izdelanih oglasov, poslanih s strani

organizatorjev dogodkov.

PRIREDITVE IN DOGODKI		
torek, 15. 4. 2025	rok za prijavo na ODPRTI ODER 2025 dogodek za mlade glasbene talente, ZKTŠ M. Sobota	ZKTŠ M. Sobota, prijave na info@zktivs-ms.si
sreda, 16. 4. 2025, popoldne	REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN JSKD OI Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 16. 4. 2025, ob 18.00	predstavitve pesniške zbirke Luiz Alojz Sraka: »DRUGAČNI KONJI« pogovor z avtorjem bo vodil Robert Felix Titan, Založba Volosov hram in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 17. 4. 2025, ob 18.00	90. Vanekov večer ZLÜFTAJMO OMARE, POTI IN STRANPOTI RABLJENIH OBLAČIL Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, Saubermacher – Komunalna MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
torek, 22. 4. 2025, ob 10.00	zaključek in razglasitev rezultatov zmagovalcev natečaja ODPADNO JE UPORABNO 2024/2025 PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA MS Saubermacher – Komunalna MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 23. 4. 2025, ob 19.00	Noč knjige Urška Fartelj: »POŠEVNO S KUHARICO« pogovor z avtorico bo vodila Miša Zečević, Mladinska knjiga in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 24. 4. 2025, ob 18.00	literarni večer Boris Brunec: »ANGELI SE VRAČAJO« pogovor z avtorjem bo vodil Robert Felix Titan, Založba Volosov hram in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 25. 4., in sobota, 26. 4. 2025, od 12.00 do 17.00	RikkFest – festival romske in kvir kulture Društvo Fršlus	Trg kulture, Murska sobota
sobota, 26. 4., in nedelja, 27. 4. 2025, od 10.00 do 18.00	gamming dogodek EPICENTER LIGHT 10	Mikk Murska Sobota
torek, 29. 4. 2025, ob 18.00	literarni večer Eva Novak: »ZASLUŽIŠ SI ŽIVETI VEČNO« Založba 5ka in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 30. 4. 2025, ob 17.00	Hospickafe Milan Osterc: KLJUB VSEMU IMA ŽIVLJENJE SMISEL , Hospic MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 30. 4. 2025, ob 10.00	POSTAVITEV MLAJA MOMS in ZSSS	Trg zmage, Murska Sobota
sreda, 30. 4. 2025, od 17.00	KRESOVANJE Z GLASBENIM PROGRAMOM: BLUE PLANET in VLADO KALEMBER MOMS , ZSSS in KS Črnelavci	Črnelavci
sreda, 7. 5. 2025, od 9.00 do 13.00	rekreativne dejavnosti SENIORIADA 2025: telovadba, test hoje, meritve krvnega tlaka ...	ob Expanu in Soboškem jezeru
sreda, 7. 5. 2025, ob 18.00	predstavitve zbirke esejev Meta Kušar: »ABONMA ZA POEZIJO« pogovor z avtorico bo vodil dr. Jože Magdič, Založba Morfem in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 8. 5. 2025, ob 18.00	91. Vanekov večer dr. Božo Repe: ZATON POVOJNEGA SVETA, NOVI EVROPSKI IN SVETOVNI RED IN POLOŽAJ SLOVENIJE V NJEM Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 9. 5. 2025, ob 19.00	PUB KVIZ #5	Mikk Murska Sobota
sreda, 14. 5. 2025, ob 17.00	predstavitve romana Vanja Lebar Varga: »ISTA SLIKA, NOV OKVIR« pogovor z avtorico bo vodil Robert Felix Titan, Založba Volosov hram in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 15. 5. 2025, ob 18.00	92. Vanekov večer OB IZIDU ZBORNIKA O SKUPNOSTI ŠTUDENTOV V OBDOBJU 1968–1972 – ZGODOVINSKI POMNIK IN AKTUALNA SPOROČILA ZA DANES Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, KPŠ in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE		
četrtek, 24. 4. 2025, ob 19.00 – abonma drama/komedija ZKTŠ MS in izven	drama »OTROCI«, SNG Drama Ljubljana	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI		
četrtek, 17. 4. 2025, ob 18.00	KONCERT KOMORNIH SKUPIN GLASBENE ŠOLE MURSKA SOBOTA učenci GŠ Murska Sobota	dvorana Glasbene šole Murska Sobota
sobota, 19. 4. 2025, ob 21.00	VŮZEN BREKA: OTVORENI PRELOM, PASMA-TER, KALPAS	Mikk Murska Sobota
torek, 22. 4. 2025, ob 17.00	REVIJA UPKOJENSKIH PEVSKIH ZBOROV POMURJA društva upokojencev Pomurja	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 23. 4. 2025, ob 10.00	OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV JSKD OI Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 23. 4. 2025, ob 18.00	6. KONCERT ŠOLSKEGA ABONMAJA KLAVIRSKI TRIO AD ASTRA GŠ Murska Sobota	dvorana Glasbene šole Murska Sobota
sobota, 26. 4. 2025, ob 19.00	SAMO BUDNA & BAND Z GOSTI: »PRIDE TAKŠEN DAN«	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 30. 4. 2025, ob 21.00	RECYCLEMAN: KONCERT OB 30. OBLETNICI ALBUMA ALI EN – »LEVA SCENA« + DULA & BENO Z GOSTI	Mikk Murska Sobota
četrtek, 8. 5. 2025, ob 18.00	KONCERT PREDŠOLSKE GLASBENE VZGOJE, GLASBENE PRIPRAVNICE IN SOLISTOV , učenci GŠ Murska Sobota	dvorana Glasbene šole Murska Sobota
sobota, 10. 5. 2025, ob 21.00	METAL KLAVNICA	Mikk Murska Sobota
sreda, 14. 5. 2025, ob 17.00	koncert DAN ODPRTIH VRAT GLASBENE ŠOLE MURSKA SOBOTA	Glasbena šola Murska Sobota
četrtek, 15. 5. 2025, ob 18.00	PRODUKCIJSKI KONCERT UČENCEV AKADEMIJE ZA GLAS	Mikk Murska Sobota
četrtek, 15. 5. 2025, ob 19.00 petek, 16. 5. 2025, ob 20.00 sobota, 17. 5. 2025, ob 19.00	koncerti v sklopu 19. mednarodnega harmonikarskega festivala PannoniAccordion: HARMONIKARSKESKUPINE IN ORKESTRI, PETAR MARIĆ, KONCERT NAGRAJENCEV	Dvorana Duše Škof

DOGODKI ZA OTROKE		
vsak ponedeljek ob 17.00	delavnica za starše in otroke do 3. leta KALILENICA učenje ljudskih pesmi, zbadljivk in izštevank Kalilenica in PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
vsako sredo ob 16.30	pravljичne urice PRAVLJICE IN USTVARJALNE DELAVNICE PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 18. 4. 2025, dopoldne – za lutkovno-filmski abonma 2024/25	lutkovna predstava »SNEGULJČICA«, Gledališče FRU FRU	Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 5. 5. 2025, dopoldne – za osnovne šole	animirani film »10 ŽIVLJENJ«	Gledališče Park v Murski Soboti

torek, 6. 5. 2025, dopoldne – za osnovne šole	mladinski film »KAKO REŠITI PLANET«	Gledališče Park v Murski Soboti
---	--	---------------------------------

FILMI		
sobota, 3. 5. 2025, ob 20.00 nedelja, 4. 5. 2025, ob 19.00	»RAVNO OBRATNO«, Španija, Francija, 112 minut Ali je mogoč »dober« konec razmerja? Film španskega režiserja Jonása Truebe je igriv in duhovit pomežik klasični komediji ponovne poroke tridesetih in štiridesetih let, ki sporoča, da je v razhodu mogoče najti ravno toliko ljubezni in upanja kot v združitvi.	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 8. 5. 2025, ob 19.00 – projekciji sledi pogovor z ustvarjalci filma, gost Zoran Predin sobota, 10. 5. 2025, ob 20.00	dokumentarni film »PRASLOVAN«, Slovenija, Hrvaška, 115 minut Dokumentarec o življenju in karieri Zorana Predina. Dobitnik vesne za najboljši film po izboru občinstva.	Gledališče Park v Murski Soboti

DELAVNICE		
od ponedeljka, 14. 4., do petka, 18. 4. 2025, med 16.00 in 20.00	DELAVNICA GLASBENE PRODUKCIJE	Mikk Murska Sobota
torek, 15. 4. 2025, ob 10.00	delavnica – Bralnice pod slamnikom Ivan Mitrevski: STRIPARSKA DELAVNICA ZA UČENCE OŠ Založba Miš in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

PREDAVANJA		
četrtek, 17. 4. 2025, ob 19.00	potopisno predavanje JUŽNA AMERIKA, popotnik in fotograf Rok Kofol	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 6. 5. 2025, ob 9.30	dogodek v sklopu projekta Erasmus+ SenSyn SENIORIADA 2025, predavanja: MIŠA PUŠENJAK: Pridelovanje zelenjave v spremenjenih klimatskih razmerah; RENATO LUKAČ: Spletna varnost v dobi umetne inteligence organizator: Ljudska univerza M. Sobota	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

RAZSTAVE		
stalna razstava	»LJUDJE OB MURI«	Pomurski muzej Murska Sobota
občasna razstava	»MEJA JE DOKONČNA: PREKMURJE 1919–1929«	Pomurski muzej Murska Sobota
začasna razstava	ulična razstava »150 LET KASAŠKIH DIRK NA SLOVENSKEM« PMMS	drevored Martina Luthra
na ogled do 29. 5. 2025	ACHIM WERNER: »OBENAUF«	velika galerija in balkon Galerije Murska Sobota
na ogled do 16. 4. 2025	IZ FOTOGRAFOVEGA ARHIVA Fotoklub MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 30. 4. 2025	LIKOVNA RAZSTAVA IN ROČNO OBLIKOVANI IZDELKI IZ GLINE likovna sekcija OPUS in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 23. 5. 2025	razstava fotografij BRANIMIR RITONJA: »OSTANKI SVETLOBE«	mala galerija Galerije Murska Sobota
četrtek, 17. 4. 2025, ob 10.00 in 17.00	javno strokovno vodstvo po razstavah ACHIM WERNER: »OBENAUF« in BRANIMIR RITONJA: »OSTANKI SVETLOBE«	Galerija Murska Sobota
torek, 22. 4. 2025 na ogled do 9. 5. 2025	RAZSTAVA VSEH LITERARNIH DEL V NATEČAJU ODPADNO JE UPORABNO 2024/2025 PODJETJA SAUBERMACHER – KOMUNALA MS Saubermacher – Komunalna MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 9. 5. 2025, ob 18.00	ODPRTO OBROBJE – 1. razstava	Mikk Murska Sobota
torek, 13. 5. 2025, ob 17.00 na ogled do 11. 6. 2025	ZAKLJUČNA RAZSTAVA DIJAKOV PROGRAMA TEHNIK OBLIKOVANJA NA SPTŠ MS SPTŠ MS in PIŠK MS	avla in dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

ŠPORT		
četrtek, 17. 4. 2025, ob 8.30	ŠOLSKI EKIPNI KROS Atletski klub Pomurje in ZKTŠ MS	paviljon Expano
sobota, 10. 5. 2025, ob 9.00	2. PRVENSTVENA TEKMA V RITMIČNI GIMNASTIKI SKUPINSKIH SESTAV DRG Murska Sobota	velika telovadnica OŠ I Murska Sobota
sobota, 10. 5. 2025, ob 11.00	KOLESARSKA DIRKA ZA POMURSKI MTB POKAL IN URADNA OTVORITEV PUMPTRACK POLIGONA V MURSKI SOBOTI Kolesarski klub Kicker	pumptrack poligon v Murski Soboti
nedelja, 11. 5. 2025, ob 10.00	DRŽAVNO PRVENSTVO V MOTOKROSU AMD Štefan Kovač Murska Sobota	steza za motokros v Mačkovcih

DOGODKI V HIŠI SADEŽI DRUŽBE – celoten program je dostopen na: http://www.filantropija.org/murska-sobota/		
ob ponedeljkih ob 15.30	delavnica kvačkanja KVAČKA Romana Palić	Hiša Sadeži družbe
ob torkih ob 13.00	DRUŽABNO POPOLDNE pogovorno-kreativna delavnica za invalide, Anja Vlaj	Hiša Sadeži družbe
ob torkih med 16.00 in 18.00	KNJIŽNICA IGRAČ izposoja igrač in delavnica	Hiša Sadeži družbe
ob sredah med 11.00 in 13.00	PING PONG ZA ZABAVO – primerno za začetnike Dominik Golob	Hiša Sadeži družbe
ob petkih med 16.00 in 18.00	DELAVNICA DOKUMENTARNEGA FILMA Boštjan Slatenšek, obvezne prijave	Hiša Sadeži družbe
torek, 15. 4. 2025, ob 18.00	delavnica VSTANI, ROMSKI OTROK – velikonočno ustvarjanje Matej Domijan	Hiša Sadeži družbe
sreda, 16. 4. 2025, ob 18.00	UPORABNA ANGLEŠČINA Cvetka Kovač	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 17. 4. 2025, ob 15.30	FITNES OBRAZA IN GLAVE: 5-TEDENSKI TEČAJ: 4. srečanje Klavdija Albert	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 24. 4. 2025, ob 18.00	JOGA Maja Geder	Hiša Sadeži družbe
sreda, 30. 4. 2025, ob 17.30	ZALJUBI SE V SEBE IN SVOJE TELO –v teoriji in praksi Stane Perkič	Hiša Sadeži družbe